Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим

Адолат

1996 йил, 11 май, № 18 (57).
◆ ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.
◆ СОТУВДА ЭРКИН НАРХДА.
◆ Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон «Адолат» социал — демократик партиясининг газетаси

● *Бизнинг шарҳ*

АБАДИЙ ЕЛКАДОШИМИЗ

ёки жаҳон дипломатия тарихидаги янгилик

Туркия Президенти Сулаймон Демирэл давлат бошлиғи сифатида Ўзбекистонга биринчи бор ташриф буюрди. Меҳмон қанчалар юксак мартаба ила кутиб олинганини ҳаммамиз ойнаи жаҳон орқали томоша қилдик. Сулаймон оға баҳорий Тошкент кўчаларига ўзгача бир файз олиб келгандай бўлди...

Бизни, яъни Ўзбекистонни ҳозир жаҳондаги аксарият давлатлар эътироф этдилар. Лекин уларнинг орасида Туркия алоҳида ажралиб туради. Гап турк қардошларимиз бизни биринчи бўлиб тан олганликларида ҳам эмас. Гап улар Ўзбекистоннинг келажаги ҳақиқатан ҳам порлоқ эканлигини бошқалардан кўра яхшироқ тушунганликлари, шу боис ҳам ўз инвестициялари билан республикамиз иқтисодий жиҳатдан қадди-бастини тиклаб олишида дадил қатнашаётганликларидадир.

Ҳозир Ўзбекистонда ўнлаб турк фирмалари фаолият кўрсатаётир. Қўшма ўзбек-турк корхоналарининг сони эса 200 дан ортиб кетди. Иқтисодий ҳамкорликнинг хил-хил пишиб етилган меваларини кўриш учун узоққа бориб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Тошкентнинг тик, гавжум кўчаларидан бири бўлмиш Амир Темур шоҳкўчаси бўйлаб саёҳат қилишнинг ўзи кифоя. Бу ерда, собиқ Ғалаба боғида сизнинг Туркиянинг машҳур «Ай-Сель» қурилиш компанияси томонидан қад кўтараётган бир қатор иншоотларга кўзингиз тушади. Тез орада ишга тушадиган бизнес маркази (меҳмонхонаси билан) жаҳон стандартларига мос келади. Ўзбекистонга қадам ранжида қилган ҳар бир сайёҳ, ҳар бир сармоядор, ишбилармон шу марказнинг ўзидан ўзи яшаётган хонадан чиқмаёқ бутун жаҳондаги иқтисодиёт янгиликларидан бохабар бўлиш имконини қўлга киритади. Чунончи, Нью-Йоркда бугун доллар неча центга қимматлашдию, Токио пул бозорида иенанинг қадри қанақа — ҳамма-ҳаммасини бир дақиқанинг ўзидаёқ билиб олади.

Унинг ёнгинасидаги, ҳозирнинг ўзидаёқ «Тошкентленд» деб ном чиқарган машҳур кўнгилочар боғ-чи! Ундаги турли-туман ўйинлар Марказий Осиёда ягона. Буларнинг ҳаммасини қўли гул турк усталари бунёд этяптилар.

Турк — Ўзбек ҳамкорлиги ҳақида жуда кўп гапириш мумкин. Лекин биз Сулаймон оғанинг тарихий ташрифи арафасида ишлари бу ҳамкорликка ёркин мисол бўладиган икки жойда бўлдик. Улардан бири Чорсу мавзесида, собиқ трамвай депоси жойлашган ерда ташкил этилган компьютер йиғиш марказидир. Бу марказ республикамиз пойтахтида яхши фаолият кўрсатаётган таниқли «Демир» фирмасининг корхонаси. Компьютер марказида ўнлаб ёш ўзбек ва турк йигитлари ишлашади. Улар Туркия ва бошқа давлатлардан юртимизга олиб келинаётган компьютер қисмларини шу ерда йиғадилар ва ташкилот ҳамда корхоналарга юборадилар.

Сир эмас: собиқ СССР раҳбарияти жаҳон илмий-техникавий тараққиётини асло менсимай илғор технология, жумладан компьютер, мураккаб ҳисоблаш техникаси ва бошқаларни тан олмас эди. Олий ва ўрта ўқув юртларида бу нарсалар биринчи навбатдаги қурол эканлиги ҳақида эса айтмаса ҳам бўлади. Биз «ҳеч бўлгандан кўра кеч бўлгани яхши» деган нақлга амал қилган ҳолда ҳали ҳам бўлса-да, ўша ортда қолишликка барҳам беришга ҳаракат қилаётирмиз. Университет ва институтларимизда, ўрта мактабларимизда, ҳатто болалар боғчаларида ҳам муракаб техникалар сони кундан кунга кўпайиб бораётганлиги, улар ишлаб чиқаришнинг ҳамма жабҳаларида қўл келаётганлиги ҳозир ҳаёт ҳақиқатига айланиб бормоқда ва бу хайрли ишда бизга турк дўстларимиз яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Биз Туркия Президенти ташрифи арафасида пойтахтмизнинг Пушкин кўчаси 69-уйда жойлашган Ўзбек — Турк — «Тил ва Компьютер» марказида ҳам бўлдик. Мана, деярли бир йилдан бери бу ерда 200 нафардан ортиқ ёшлар инглиз тили ҳамда компьютерни ўрганиш билан машғул бўляптилар. Улар ҳафтасига уч марта шуғулланишади. Ёшларга ҳозир жаҳон тилига айланиб бораётган инглиз тилини эгаллашда ҳамда ўта мураккаб компьютерлар сирини ўрганишда тажрибали турк мутахассислари ёрдам бермоқдалар.

— Ўрта мактабларнинг битирувчи синф ўқувчилари бизда ярим йил — бир йил ўқисалар, уларнинг олий ўқув юртларига кириш учун имтиҳон топширишларида ҳеч қандай қийинчилик бўлмайди, — дейди Марказ мудири Эшроф Ғурбон афанди.

Сулаймон Демирэлнинг республикамизга ташрифи давомида қатор ҳужжатлар имзоланди. Ҳужжатларнинг кўпчилиги иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликка бағишланган. Лекин уларнинг орасида ярқ этиб кўзга ташланиб турган бир ҳужжат борки, у ҳақда алоҳида айтмаса бўлмайди. Бу АБАДИЙ ДЎСТЛИК ҳақидаги ҳужжатдир. Журналистлар билан бўлиб ўтган матбуот конференцияси давомида шу нарса маълум бўлдики, Туркия ҳам, Ўзбекистон ҳам ҳали ҳеч қандай давлат билан ана шундай шартнома тузмаган. Бу нарсани жаҳон дипломатия тарихида янгилик деб атасак ва уни илк бор ўзбек-турк муносабатларида шаклланди десак янглишмаган бўламиз.

Туркия Президенти Ўзбекистонни, ўзбек халқини қалбига яқин олганлигини унинг Тошкентда буюк мутафаккир бобомиз Алишер Навоий боғини зиёрат қилганлиги ҳам яққол кўрсатиб турибди.

Меҳмонлар эртаси кун юртига жўнаб кетиш олдидан Самарқандда ҳам бўлдилар. Бу кўҳна шаҳар обидалари уларда катта таассурот қолдирди. Туркия раҳбари республикамиз Президенти ҳамроҳлигида Улуғбек обсерваторияси, Бибихоним ансамбли ва бошқа кўпгина зиёратгоҳларни кўздан кечирар экан, халқимизнинг аждодлари нақадар буюк инсонлар бўлганликларини ўз кўзлари билан кўрди ва бу нарсага чин юракдан ишонч ҳосил қилди.

Сулаймон оға Ўзбекистонга Ғалаба байрами кунлари ташриф буюрди. Бу кун нафақат фашизм устидан ғалаба куни, балки янгиликнинг эскилик, истиқлолнинг мустабидлик, озодликнинг қарамлик устидан ғалабаси куни ҳамдир. У Мустақил давлатимиз тарихига ўчмас из қолдирган кун сифатида киради.

Ўзбек — Турк муносабатлари, яхши қўшничилигимиз, ҳамкорлигимиз янги чўққиларга кўтарилиши шубҳасиз. Абадий дўстлигимиз, Сулаймон оға эътироф этганидек, абадий елкадошликка айланиб кетишига шак-шубҳа йўқ.

СУРАТДА: Алишер Навоий ҳайкали пойига гул қўйиш пайти.

С. Зуфаров олган сурат.

Мамлакатимизда 9 май — Ғалаба куни кенг нишонланди

ҚУТЛУҒ БАЙРАМ ТАНТАНАЛАРИ

Иккинчи жаҳон уруши Ўзбекистон ҳудудидан анча узоқда кечган бўлса-да, юртимизда унинг жабрини чекмаган хонадон деярли йўқ. Зеро, қарийб бир ярим миллион ҳамюртимиз уруш машаққатларини бошидан кечирди. Тўрт юз мингга яқин киши ўлкамизга қайтиб келмади.

Президентимиз Ислом Каримовнинг «Ғалаба куни муносабати билан Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида»ги Фармони уруш фахрийлари ва ногиронларига кўрсатилаётган ғамхўрлик ва эътиборнинг яна бир ёрқин намунаси бўлди. Байрамга ўзгача руҳ, ўзгача шукуҳ бағишлади. Зотан, Иккинчи жаҳон урушининг жанг майдонларида кўплаб ўзбекистонликлар мардлик ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди, халқимиз — болалардан тортиб аёллargача фронт ортида фидокорона меҳнат қилди — бу билан улар ғалабага эришишга муносиб ҳисса қўшдилар. 170 мингдан зиёд ватандошимиз орден ва медаллар билан мукофотланди. Шулардан 338 кишига Қаҳрамон унвони берилган, 53 киши эса жанговар «Шуҳрат» орденининг тўла нишондоридир.

Суратда: Ғалаба байрамини нишонлаш тантаналаридан лавҳа.

Р. Нуритдинов олган сурат.

... Кўксиларини қўша-қўша орден ва медаллар безаган, чеҳраларидан нур ёғилиб турган фахрийлар, Қуролли Кучлар ҳамда меҳнат жамоаларининг вакиллари Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун курашда қурбон бўлган ҳамюртларимиз ҳурматини бажо келтириш, номларини ёд айламоқ, уларнинг руҳи покларига таъзим қилмоқ мақсадида 9 май куни пойтахтнинг Мустақиллик майдонига келдилар. Майдон байрамона безатилган, баҳорнинг ёқимли шабадаси байроқларни ҳилпиратиб турибди.

Ўзбекистон Президенти, Республика Қуролли Кучларининг Олий Бош қўмондони Ислом Каримов уруш фахрийлари, Қуролли Кучлар ва меҳнат жамоалари вакилларини, улар сиймосида бутун Ўзбекистон халқини қутлуғ байрам — Ғалаба куни билан қизғин табриклади.

— Бугун Ўзбекистон халқи учун, айниқса, уруш фахрийлари учун тарихий кундир, — деди Президент. — Чунки, бундан 51 йил муқаддам мана шу инсонлар, уларнинг урушда кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиги туфайли ғалаба қозонилди. Бугун Ватан учун, мустақил ҳаётимиз ҳамда келажак авлодларимиз, уларнинг бахт-саодати учун курашда жонини фидо қилган ҳамюртларимизнинг хотирасини доимо эслашимиз, эъзозлашимиз даркор. Зеро, биз уруш даврида ва урушдан кейинги йилларда бошимиздан жуда машаққатли, оғир кунларни кечирдик. Лекин тушкунликка тушмадик. Чунки, мана шу фахрийларимиз, уларнинг амалга оширган ишлари, берган насиҳатлари ҳамиша бизларга куч бағишлаб, руҳимизни кўтариб турди.

Ислом Каримов фахрийларга сиҳат-саломатлик, узоқ умр, бардамлик тилади.

Мустақиллик майдонида сукунат ҳукмрон. Соат 10. Фахрий қоровул саф тортган. Ҳарбий оркестрнинг тантанавор садолари янграйди. Бош майдондаги Номаълум жангчи қабрига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номидан, республика Олий Мажлиси, Вазирлар Маҳкамаси, Мудофаа вазирлиги, Фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгаши, Тошкент вилояти ва шаҳри ҳокимликлари, шаҳар жамоатчилиги номидан гулчамбарлар қўйилди.

Номаълум жангчи хотираси бир дақиқа сукут сақлаб ёдга олинади. Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси янграйди. Республика Миллий гвардиясининг жангчилари Номаълум аскар хотирасига ҳурмат бажо келтириб, минбар ёнидан шахдам қадамлар билан ўтдилар.

Сўнг Президент Ислом Каримов урушда оғир жароҳат олиб, Тошкент госпиталларида ҳаётдан кўз юмган жангчилар дафн этилган «Биродорлик қабристони» томон йўл олади. Бу ер ҳам одамлар билан гавжум бўлди. «Мотамсаро она» меъмориал ёдгорлиги пойига гулчамбарлар қўйилди.

Маросимларда республика Олий Мажлиси Раиси Эркин Халилов, Бош вазир Ўткир Султонов, Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис Раисининг ўринбосарлари, Бош вазир ўринбосарлари, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

Байрам куни Тошкентнинг Мустақиллик майдонида, маданият ва истироҳат боғларида, марказий хиёбонларида, дам олиш масканларида, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоят ва туман марказларида халқ сайиллари кечгача давом этди. Уруш қатнашчилари билан учрашув ва суҳбатлар ўтказилди. Уларнинг ҳолидан хабар олинди. Санъаткорлар иштирокида ранг-баранг концерт дастурлари, турли томошалар кўрсатилди, қизиқарли спорт мусобақалари ташкил этилди.

● *«Ҳавас» теннис турнирида*

ПРЕЗИДЕНТ ТАШАББУСИ БИЛАН

Соғлом турмуш тарзи яна бир бор намоён бўлди

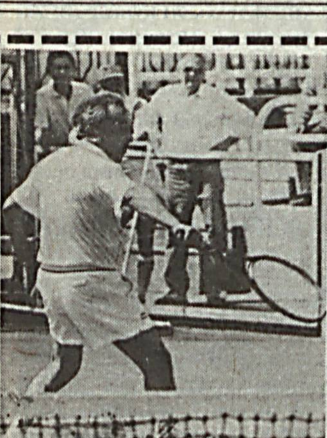

Бош вазир ўринбосари Мираброр Усмонов энг чиройли ўйин кўрсатди.

Пойтахтимиздаги «Динамо» ва «Юнусобод» теннис мажмуалари ҳафтада мухлислар билан гавжум бўлди. Уч кун давом этган «Ҳавас» турнири кортларига мамлакат парламенти аъзолари, Бош вазир ўринбосарлари, вазирлар, вилоят ҳокимлари ва уларнинг муовинлари, катта ташкилотларнинг раҳбарлари чиқишди.

Президентимиз ташаббуси билан уюштирилган ушбу турнир пойтахтликларда катта қизиқиш уйғотди. Албатта, бу турнирдан кўзланган мақсад раҳбарлар ўртасида кишининг қандай ракетка устаси эканлиги ёки чемпионни аниқлаш эмас, балки аҳолини раҳбар ходимлар мисолида соғлом турмуш тарзи сари ундаш ва унга нисбатан маълум даражада муносабат уйғотиш эди. Шунингдек, жойлардаги раҳбарлар «Ҳавас» турнири боис спорт майдонига чиқиб, теннис ва умуман спортнинг аслида нима эканлигини, у кишига қай даражада маънавий озуқа беражагини ўз тажрибаларидан яна бир бор ўтказишди. Албатта, бу тушунча ҳам ғоятда муҳим, чунки кўп ҳолларда жойларда спортнинг ривожланишига қандай шарт-шароитлар яратилишида, бу ҳақда раҳбарнинг қандай муносабатда эканлиги ҳам бевосита катта роль ўйнайди. Биз уч кун давомида «Ҳавас» турнири қатнашчилари билан мулоқотда бўлар эканмиз уларнинг теннисга муносабати ва бу ҳақда дунёқараши турлича эканлигининг гувоҳи бўлдик. Уларнинг айримлари спортнинг кишилар ҳаётида муҳим аҳамиятга эга эканлигини теран англайди ва бу борада бир қатор эзгу ишларни амалга оширган бўлса, баъзи раҳбарлар фақат «Ҳавас» турнири сабаблигина энди қўлига ракетка тутганлигини ва уларнинг шукуҳини қалбдан ҳис этганлигини эътироф этишди ҳамда турнир уларни янги ғоя ва эзгу ишлар сари руҳлантирганлигини таъкидлашди. Биз ана шундай мавзудаги мулоқотлардан сўнг турнир ўз олдига қўйган мақсадга эришганлигига амин бўлди ва у яқин келажакда ўз меваларини бера бошлашига умид боғладик.

Бевосита турнирнинг боришига, кортлардаги беллашувларга келсак, у жуда ажойиб лаҳзаларга, қизиқарли баҳсларга бой бўлдик. Зеро, майдонда баҳслашаётганлар вазирлар, ҳокимлар... эдида.

Авваллари қатнашчилар теннис билан қанча даврдан буён шуғулланаётганлигига қараб икки гуруҳга бўлинишди. Бу борада бир йилгача тажрибага эга бўлган 32 нафар қатнашчи 8 гуруҳга бўлиниб, баҳсларга киришган бўлса, бир йилдан ўн йилгача теннис билан шуғулланиб келган 32 нафар қатнашчи эса тўғридан тўғри олимпия системасида курашга киришишди. Ҳар икки гуруҳдан тўрт нафардан кучли ўйинчи аниқланиб, улар финал босқич қатнашчиларини ташкил этишди. «Динамо» теннис мажмуида ўтказилган биринчи гуруҳ бўйича мусобақаларда Р. Файзуллаев (Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари), Р. Иноятов (МХХ раиси), Қ. Қобилов (Жиззах вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари) финалга йўлланма олган бўлса, иккинчи гуруҳ баҳсларини Ш. Каримов (Соғлиқни сақлаш вазири), М. Усмонов (Бош вазир ўринбосари), Р. Ҳикматуллоев («Тошшаҳарйўловчитранс» уюшмаси бошқаруви раиси), Р. Шоабдураҳмонов (Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари) муваффақиятли ўтказишди. Бу саккиз нафар кучли ўйинчилар ўртасидаги финал босқич ўйинлари «Юнусобод» теннис кортларида ўтказилди. Мухлислар Бош вазир ўринбосари Мираброр Усмонов ва Соғлиқни сақлаш вазири Шавкат Каримовнинг жуда яхши ўйин кўрсатаётганлиги боис, уларнинг финалда учрашишини кутишган эди. Қолаверса, мухлислар бу икки теннисчининг лавозимлари ҳам кортларда ёрдам беришидан умид қилишганди. Бироқ, Бош вазир ўринбосари ҳам, Соғлиқни сақлаш вазири ҳам чорак финалда ғалаба қозонишди, лекин ярим финалда ютқазиб қўйишди. Финалда Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Р. Шоабдураҳмоновни мағлубиятга учратган «Тошшаҳарйўловчитранс» уюшмаси бошқаруви раиси Рўзи Ҳикматуллоев турнирнинг чемпиони бўлди. Унга «Ҳавас» кубогининг рамзи туширилган махсус соврин топширилди. Кубокнинг асл нусхаси эса Олимпия музейида сақланади. Иккинчи ўринни эгаллаган Р. Шоабдураҳмонов эса Уимблдон турниридаги каби тарелка шаклидаги махсус соврин билан тақдирланди. Учинчи ўринни эгаллаган М. Усмонов ва Ш. Каримовга махсус кубоклар топширилди. Шунингдек, барча саккиз нафар финалчига турли хил совринлар берилди.

«Ҳавас» турнирига Республикамизнинг бир қатор марказий нашрлари ҳам 20 та соврин билан келишди. Жумладан, «Адолат» газетасининг «Энг адолатли ўйинчи учун» соврини Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлагановга топширилди.

Турнирнинг финал ўйини ва тантанали якунланиш маросимида Президентнинг давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев иштирок этди.

Расул ЖУМАЕВ,
«Адолат»нинг спорт шарҳловчиси.
А. РИСҚИЕВ олган суратлар.

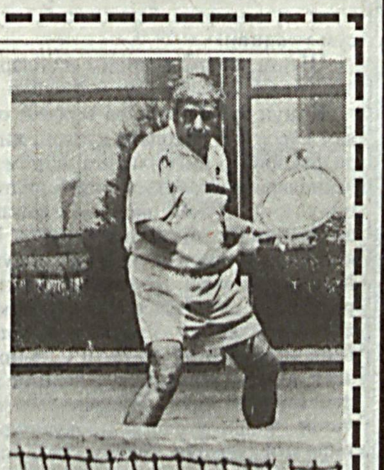

«Тошшаҳарйўловчитранс» уюшмаси бошқаруви раиси Рўзи Ҳикматуллоев турнир ғолиби бўлди.

ЭСДАЛИК СОВҒАЛАРИ ЭГАЛАРИ

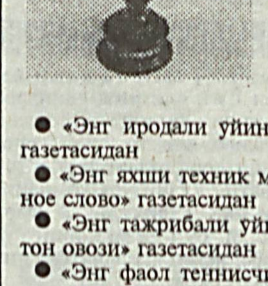

● «Энг иродали ўйинчи учун» — Р. Иноятовга, «Халқ сўзи» газетасидан
● «Энг яхши техник маҳорати учун» — М. Усмоновга, «Народное слово» газетасидан
● «Энг тажрибали ўйинчи учун» — Ш. Каримовга, «Ўзбекистон овози» газетасидан
● «Энг фаол теннисчига» — Б. Умрзоқовга, «Ўзбекистон овози» газетасидан
● «Энг ёш ўйинчига» — Р. Шоабдураҳмоновга, «Правда Востока» газетасидан
● «Энг абжир ўйинчига» — Р. Файзуллаевга, «Нурли Жол» газетасидан
● «Энг адолатли ўйинчига» — К. Тўлагановга, «Адолат» газетасидан
● «Энг камтар иштирокчига» — М. Шамсиевга, «Савдогар» газетасидан.
● «Энг нафис ўйинчига» — Р. Аҳмедовга, «Мулкдор» газетасидан
● «Томошабин меҳри тушган теннисчига» — А. Отабоевга, «Овози точик» газетасидан
● «Энг санъаткорона ўйинчи учун» — Ш. Мирзиёевга, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасидан
● «Энг иқтидорли ўйинчига» — Р. Ҳикматуллоевга, «Ўзбекистон телевидение ва радиоэшиттириш компаниясидан
● «Энг маърифатпарвар ўйинчига» — О. Пармоновга, «Маърифат» газетасидан.
● «Энг сергайрат ўйинчига» — Ж. Қобиловга, «Спорт» газетасидан
● «Энг жонкуяр ўйинчига» — Ш. Жалиловга, «Тошкент оқшоми» газетасидан.

СУРАТЛАРДА: 1. Совриндорлар бир-бирларини қутлашмоқда.

2. «Энг адолатли ўйинчига» совринни соҳиби К. Тўлаганов.

3. Турнирда иккинчи ўринни олган Р. Шоабдураҳмоновга «Мулкдор» газетасининг совғаси топширилмоқда.

Журналистикада шундай қизиқ ҳолатларга дуч келаркансиз. Баъзан илгари танимаган одам ҳақида ёзишингизга тўғри келганида унинг сиймосини тўлақонли яратиш учун бегона киши ҳаётига доир ихир-чикирларгача ўрганаркансиз, ёнгинангизда юрган ҳамкасбингиз ҳақида умумий тасаввурда бўлишингиз мумкин экан. Йигирма йиллардан буён шахсан танишу, охирги 3-4 йил ичида биргаликда ишлаб келаётган Миршароф Муҳсимов ҳақида, ўйлаб қарасам, кўп нарса билмас эканман. Табиатан вазмин, мулоҳазакор, ўта камтар бу инсон катта бир ижодкор муҳитини қойиллатиб қўйибдию яна ҳеч нарса бўлмагандай, ўз феълига хос равишда, оҳиста ҳаёт кечирмоқда...

● Меҳр чашмаси

ЗИЁ СОЛНОМАЧИСИ

Журналист Миршароф Муҳсимов портретига чизгилар

Мен Миршароф ака Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист унвони соҳиби эканлигини кейин билдим, [illegible] сан М. Муҳсимов қаламига мансублигини билмай юрган экан-ман.

Хизмат юзасидан юртимиздаги шифохоналар ёки тиббиётга оид институтларга борганимизда ўз идорамизнинг номини айт-ганимизда «Ҳа, сиз Миршароф ака ишлаётган газетаданмисиз?» ёки «Миршароф ака эсон юрибдиларми, биздан салом денг!» деган илиқ саломларни эшитамиз. Ўзбекистон номини жаҳонга танитган олим, профессор Нозима Деҳқонхўжаева айтган таърифи эса ҳеч эсимиздан чиқмайди. «Миршароф Муҳсимов тиббиёт муаммолари ҳақида қалам тебратганда бамисоли шифокорга айланиб кетади, — дейди Нозима Абдуллаевна, — унинг малакали очеркларини ўқиган ёшлар фанда янги кашфиётлар сари интилишганига гу-воҳман». Асалнинг шифобахш хусусиятларини тадқиқ этган профессор Саломат Йўлдошева ҳам М. Муҳсимовнинг «Минг бир дард давоси» («Совет Ўзбекистони», 1976 йил 30 сентябрь) очеркини ўқиганда бу сатрларни фақат бой тажриба соҳиби бўлган шифокоргина ёзиши мумкин, деган экан.

Қаламкашлар ўртасида газета жанрига оид мақола, лавҳа, очерклар икки тоифага бўлинади: мавсумий ва эскирмайдиган. [illegible] кирмайдиган асарлар эса орадан замон ўтгач ҳам ўз аҳамиятини йўқотмайди, [illegible]

[illegible] лауреатлиги берилганди. 1988 йилда Ўзбекистон Олий Кенгаши Раёсатининг Фахрий ёрлиғи ҳам у кишининг хизматли меҳнатига берилган юксак баҳодир.

Миршароф Муҳсимовнинг ижодий меҳнати, назаримда, ҳали тўла тадқиқ этилгани йўқ. [illegible]

Шуҳрат ЖАББОРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Журналистлар уюшмаси мукофоти лауреати.

Отахонлар гурунги... Бу гапда пурвиқор маъно бор. Қишлоқ ёки маҳаллада амалга оширилиши керак бўлган яхши, хайрли, савоб ишларнинг ҳаммасига мана шундай юраклари беғубор, пиру-бадавлат отахонларимиз даврасида замин яратилади.

Ҳа, ўзбек халқининг фақат ўзига хос, такрорланмас расм-русумлари ва удумлари бор. Юқорида таъкидлаб ўтганимиз каби кечки пайт маҳалла аҳли жам бўлиб бир пиёла чой устида дилдан суҳбатлашишнинг завқи-шавқига нима етсин. Аслида ўзбекнинг ҳаёти, туриш-турмуши мана шуниси билан гўзал ва бекиёсдир...

● *«Адолат»га жавоб берадилар*

«ПЕШТОҚДАГИ ЁЗУВ ЎЗГАРДИ, АММО...»

(«Адолат» газетаси, 1996 йил 6 апрель)

Ушбу сарлавҳали мақолада Жиззах туманидаги хўжаликларда фермалар хусусийлаштирилган бўлса-да чорва маҳсулотлари етиштириш кўпаймаётганлиги, бу озуқа базасини мустаҳкамлашга эътибор берилмаётганлиги оқибати эканлиги танқид қилинганди. Яқинда унга қуйидаги мазмунда жавоб олдик.

— Танқидий мақолада кўрсатилган хато ва камчиликлар атрофлича ўрганиб чиқилди.

Ҳақиқатдан ҳам мақолада кўрсатиб ўтилган «Машъал», «Чорвадор» ҳиссадорлик жамиятларида чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва чорва моллари бош сонининг камайишига йўл қўйилган. Бу асосан ем-хашакнинг талабга нисбатан кам жамғарилгани, хўжалик раҳбарларининг талабчанликни сусайтириб юборганлари оқибатида содир бўлган.

Бу каби камчиликлар бошқа хўжаликлар бўйича ҳам таҳлил қилиб чиқилиб, аниқ чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Чорвачиликда бундай камчиликларга йўл қўйганликлари учун Республика Қишлоқ хўжалиги вазирининг 1996 йил 1 апрелдаги 3/2 сонли ҳайъат қарори билан Арнасой, Зарбдор туманлари агрохизмат уюшмаси раисларига ҳайфсан эълон қилинган. Арнасой туманидаги «Фарғона» , «Олтин водий» хўжаликлари раҳбарларининг иш фаолиятини кўриб чиқиш белгиланган.

Бундан ташқари шу каби камчиликларга йўл қўйганликлари учун Бахмал тумани агрохизмат уюшмаси раиси М. Мамиров, «Турон», «Нушкент» хўжаликларининг раҳбарлари А. Ибрагимов, А. Баратовлар ўз вазифаларидан озод этилдилар.

Келгусида бундай камчиликларга йўл қўймаслик, чорва бош сонини кўпайтириш, маҳсулдорликни ошириш, етарли миқдорда ем-хашак базасини барпо қилиш мақсадида 1996-2000 йилларга мўлжалланган тадбир ишлаб чиқилиб, барча туман ва хўжаликларга етказилди.

Суғориладиган ерларда озуқа экинларини жойлаштириш ҳам кўриб чиқилди ва ички имкониятлар ҳисобига бундай майдонлар 2,5 минг гектардан 7,1 минг гектарга кўпайтирилади. Ғалладан бўшайдиган майдонларга такрорий экиладиган озуқа экинларнинг майдонларини ҳам кўпайтириш чоралари кўрилмоқда.

Келгусида бундай камчиликларга йўл қўймаслик, чорва бош сонини кўпайтириш, маҳсулдорликни ошириш, етарли миқдорда ем-хашак базасини барпо қилиш мақсадида 1996-2000 йилларга мўлжалланган тадбир ишлаб чиқилиб, барча туман ва хўжаликларга етказилди.

Суғориладиган ерларда озуқа экинларини жойлаштириш ҳам кўриб чиқилди ва ички имкониятлар ҳисобига бундай майдонлар 2,5 минг генктардан 7,1 минг гектарга кўпайтирилди. Ғалладан бўшайдиган майдонларга такрорий экиладиган озуқа экинларининг майдонларини ҳам кўпайтириш чоралари кўрилмоқда.

Вилоят ҳокимлиги чорва маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан боғлиқ масалаларнинг бажарилишини доимий назоратга олган.

З. ҲАКИМОВ,
Жиззах вилояти ҳокимининг ўринбосари.

«НАМОЗИ ИЖОБАТ БЎЛАРМИКАН?»

(«Адолат» газетаси, 1995 йил 16 декабрь)

Газетамизда юқоридаги сарлавҳа остида чоп этилган мақолада Наманган орқали ўтадиган 657/658 сонли поездлар вагонлари қишда иситилмаслиги, натижада одамлар дилдираб совуқдан касал бўлиб қолаётгани танқид қилинган эди.

Хўш, ушбу нохуш аҳволнинг такрорланишига йўл қўймаслик, йўловчиларнинг бемалол, яйраб кетишлари учун қандай чоралар кўрилди? Андижон вагонлар депосидан олинган жавоб шу ҳақдадир. Қуйида уни эътиборингизга ҳавола этамиз.

«Луқма-мақола Андижон вагонлар депоси бошлиғи А. А. Мамажонов, «Ўзбекистон темир йўллари» давлат ҳиссадорлик компанияси вагон хўжалиги масъул ходими Ш. Исмоилов, Фарғона темир йўл бўлими бош муҳандиси А. С. Хўжаев, Фарғона транспорт прокурори Н. Х. Мирзаев, Андижон вилоят ҳокимлиги транспорт ва алоқа бўлими мудири М. Мақсудов, Фарғона темир йўл бўлими вагонлар хўжалиги бўлинмаси бошлиғи муовини Н. Раҳмонназаровлар иштирок этган кенгайтирилган мажлисда кўриб чиқилди.

Мажлисга вагонни иситишни таъминлаш бўйича масъул ходимлар, вагон кузатувчиси А. Абдураҳмонов, поезд бошлиғи А. Садиров ва вагонларни жорий таъмирлаш цехи устаси Ф. Қобилов, вагонларни таъмирлаш ва таъминлаш цехи вагон қурувчиси Б. Қодиров, чилангарлардан С. Мамасодиқов, М. Ғофуров, Э. Бозоров, дурадгорлар, Б. Қодиров, И. Раҳимов, А. Жабборов, М. Сидиқовлар таклиф қилиндилар.

Мақолада кўрсатилган далиллар тасдиқланди. Ишда йўл қўйилган камчиликлар учун вагон кузатувчиси А. Абдураҳмоновга ойлик маошидан 40 фоиз миқдорида, поезд бошлиғи А. Садировга ойлик маошининг 20 фоизи миқдорида жарима солинди. Цех устаси Ф. Қобиловга, вагон қурувчи Б. Қодировга, чилангарлар — С. Мамасодиқов, Э. Бозоров, дурадгорлар — М. Сиддиқов, И. Раҳмоновларга ҳайфсан эълон қилинди.

Шу билан бирга қуйидагиларни таъкидлаб ўтишни лозим топдик.

Андижон вагон депоси раҳбарияти ва меҳнат жамоаси йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш мақсадида ўтган 1995 йил мобайнида 8 млн. 696.389 сўмлик чойшаб, кўрпа, ғилофлар ва бошқа юмшоқ анжомлар сотиб олди. Улар вагонларга тарқатилди.

Қишки мавсум арафасида вагонларни иситиш учун жами 776 тоннадан зиёд умумий қиймати 694146 сўмлик кўмир келтирилди.

Шунинг 133 тоннаси фақат 657/658 сонли «Андижон-Тошкент» йўналишидаги поезд вагонларига берилди. Бундан ташқари ўтган 1995 йил давомида вагонларни созлаш учун республикамиздаги корхоналарда 2 миллион сўмликдан зиёд эҳтиёт қисмлар тайёрланди. Андижон вагонлар депоси меҳнат жамоаси келгусида юқоридаги камчиликларга йўл қўймаслик бўйича чора-тадбирлар белгилади ва уларни амалга оширишга киришди.

А. МАМАЖОНОВ,
Андижон вагонлар депоси бошлиғи».

● *Президент Фармонлари қандай бажарилмоқда?*

«ЎЗИГА ТЎҚ» РАИСНИНГ НАФСИ ЎПҚОНМИ?

ёхуд ижтимоий ҳимоялашга оид Фармон ва қарор ижросидаги қонунбузарликлар хусусида

Аввало, муҳтожлик ҳеч кимнинг бошига тушмасин. Ҳар ким ўз ақлу-идроки, куч-қувватига таяниб пиру бадавлат яшасин. Эзгу тилакларига, орзу-ҳавасларига эришсин. Юртимиз тараққиёт йўлига чиқиб олди. Ҳали хонадонлар рўзғор ташвишини ҳаёлига ҳам келтирмайдиган кунлар келади. Бироқ, хозир мураккаб ислоҳотлар даврида, муҳтож оилалар борки, давлатимиз уларга имкон борича ёрдам кўрсатаяпти. Президентимизнинг «кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоялашни кучайтиришга оид тадбирлар тўғрисида»ги Фармони, Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори ана шу мақсадга қаратилган. Хўш, бу Фармон ва қарор жойларда қандай ижро этиляпти?

Фарғона вилоятида юқоридаги қонун талабларини амалга ошириш 428 та маҳалла қўмиталари ҳамда фуқаролар йиғинлари зиммаларига юклатилган. Ўтган йили уларга 183939 оила моддий ёрдам сўраб мурожаат қилган. Аризаси қаноатлантирилган оилаларга 231659,7 минг сўм нафақа белгиланиб, шундан 212150,4 минг сўм тўланган.

Шунга қарамай айрим жойларда ёрдам пулини ўзлаштириш ҳоллари учраб турибди.

Қонун талабига кўра муҳтож оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш ваколати қўрғон, қишлоқ, овул ва маҳалла фуқаролар йиғинларига, айрим ҳолларда маҳаллалар вакилларининг йиғилишига берилган. Ушбу талабга қарши ўлароқ, Қўқон шаҳар «Ғозиёғлиқ» маҳалласи қошида тузилган комиссиянинг раиси Расул Файзиев ўз ваколатини суиистеъмол қилиб, муҳтож бўлмасада 1995 йилнинг январь, февраль, март, ноябрь, декабрь ойларида 3250 сўм ёрдам пулини ноқонуний равишда ўзлаштириб олган. «Ўзига тўқ» раиснинг нафси ҳакалак отиб кетиб, турмуш ўртоғи С. Алихўжаева, ўғли Р. Файзиев, келини Н. Файзиеваларнинг номларига жами 9050 сўм ёздириб олиб, шундан 7550 сўмини ўз киссасига урган. Фақат у шаҳар прокуратураси текширишга киришгани туфайли 1500 сўмни олишга улгурмай қолган. Н. Файзиев қонунбузарликни давом эттириб, фуқаролар йиғини раиси Т. Эргашевнинг онаси К. Юнусовага 5200 сўм ёрдам пули ажратиб берган. Комиссиянинг «хотамтой» раиси асл муҳтожлар бир ёқда қолиб О. Файзиматовага 800 сўм, Т. Муйдиновага 1500 сўм, Ҳ. Алимовага 2400 сўм, Н. Шокировага 1800 сўм, Х. Мадаминовага 1500 сўм маблағларни нотўғри тўлаган. Қўқон шаҳридаги 56-маҳалла қўмитаси раиси Ш. Қўзибоев ҳам 15 кишига 23450 сўм маблағнинг қонунсиз тўланишига йўл қўйган.

Афсуски, ҳали айрим жойларда кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам тайинлашга оид Низом ва йўриқнома талабларига риоя қилинмаяпти. Хусусан, оиланинг даромади ва мулкий аҳволи тўғрисида далолатномалар юзаки тузиляпти, ҳатто таниш-билишчилик ва ошна-оғайнигарчиликка йўл қўйилмоқда. Уларда даромадлар миқдори, хонадон мулки, оила таркиби тўла-тўкис кўрсатилмаяпти. Қолаверса, аксарият далолатномаларга комиссия аъзоларининг кўпчилиги имзо чекмаганлар, улар фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органи раиси томонидан тасдиқланмаган. Бунинг натижасида аслида муҳтож бўлмаган оилаларга ҳам моддий ёрдам тайинланяпти. Жумладан, Фарғона шаҳри 38-маҳалла ҳудудида

● *Фельетон ўрнида*

яшовчи Н. Кожинова 4 ой мобайнида 350 сўмдан, жами 1400 сўм ёрдам пули олган. Текшириб кўрилганда, унинг эри 1200 сўм, ўзи 435 сўмдан нафақа олишлари маълум бўлди.

Худди шунингдек, маҳаллада рўйхатдан ўтмаган Д. Ҳайдарова, Д. Тиловолдиева, С. Таниеваларга ҳам моддий ёрдам пули қонунга хилоф равишда тўланаверган.

Бой-бадавлат яшаётган айрим ноинсоф фуқаролар ҳам муҳтожликка даъвогар бўлаётганларига нима дейсиз? Учкўприк тумани Кенгас қишлоғида яшовчи Б. Шербобоева ва Н. Мелибоеваларнинг шахсий автомашиналари, катта ер участкалари бор. Рўзғорлари бут, турмушлари тўкис. Узоқда эмас, шу яқин атрофдаги айрим оилалар қўл учида яшаётганларини, ёрдамга муҳтожлигини била туриб, улар очкўзлик билан 1125 сўмдан ёрдам пули олганлар.

Айрим фуқаролар йиғинлари раислари Низом ва йўриқхоналарни ўқиб ҳам кўрмаганга ўхшайдилар. Акс ҳолда оилага эмас, ҳар бир оила аъзосига алоҳида ёрдам пули ажратармидилар? Учкўприклик И. Анюкова ҳамда унинг турмуш ўртоғи М. Анюков фуқаролар йиғини раисининг чаламуллалигидан фойдаланиб, 11253сўмдан ёрдам пули олишга «муваффақ» бўлдилар. Аксинча, баъзи фуқаролар йиғинларининг мутасаддилари қонунга хилоф равишда ёрдам пулини «тежашга» уриняптилар. Моддий ёрдам миқдори энг кам иш ҳақининг бир ярим бобаридан уч бобаригача бўлиши лозим бўлсада, кўп ҳолларда бундан оз миқдорда тайинлаяптилар. Мисол учун Бешариқ тумани «Дала маҳалла» қўмитаси «ўзбилармонлари» фуқаро Ш. Ҳасановага 230 сўм миқдорида моддий ёрдам ажратганлар. Тошлоқ тумани «Варзак» фуқаролар йиғини комиссияси эса 273 оилага 350 сўмдан моддий ёрдам тайинлаган. Ҳолбуки, ўша вақтда энг кам иш ҳақининг 1,5 бобари 375 сўмдан иборат бўлган.

Юқоридагидан ташқари кам таъминланган оилаларни ҳисобга олиш, рўйхатдан ўтказиш, аризаларни ўз вақтида кўриб чиқиш жараёнларида ҳам қонунбузилишларига йўл қўйилаётгани аниқланди. Низом ва йўриқномага кўра моддий ёрдам йилнинг бир чораги мобайнида тўланиб, кейин қайта ариза ёзилиши, аризани қаноатлантириш ёки қаноатлантирмаслик чораси кўрилиши зарур бўлгани ҳолда, айрим жойларда йил мобайнида ёрдам пули тўлаб келиняпти. Чунончи, Фарғона шаҳри 38-маҳалласида 49 фуқаро йил бошида ариза ёзиб, тўққиз ой мобайнида ёрдам пули олиб келган.

Вилоят прокуратураси идоралари пенсия ва нафақаларнинг тўланишига оид ўтказган текширишларида ҳам бир қатор қонун бузарликлар юзага чиқди. Айрим мансабдор шахслар пенсия ва нафақа пулларини ўзлаштириб юборишдан ҳам тоймаяптилар. Қува тумани сув хўжалиги идораси кассири А. Мамажонов ана шундай юлғичлардан. У пенсия ва нафақа учун тўланиши лозим бўлган 5672 сўмни ўз «жиғилдонига» урган. Тошлоқ тумани 426-алоқа бўлими почтальони Р. Умрзоқов, Қува тумани Охунбобоев номли жамоа хўжалиги табелчиси Т. Бозоров ҳам юқоридагидай ўз жиғилдонларини тўлдириш билан овора бўлганлардан экан.

Хўш, нега шундай бўляпти? Уларнинг мушугини пишт дейдиганлар йўқми. Афсуски, ҳозирча ҳеч ким пишт демаяпти, шекилли. Акс ҳолда вилоят молия идоралари, маҳалла қўмиталари, фуқаролар йиғинлари фаолияти устидан доимий назоратни кучайтирган бўлардилар. Шундай эмасми?

М. ШАРОФУТДИНОВ,
Фарғона вилояти прокуратураси умумий назорат бўлими бошлиғи.

● *Қилмиш-қидирмиш*

БУЗОҚНИНГ ЮГУРГАНИ...

Жамиятимиздаги ярамас иллатлардан бири — ўғрилик. Ўзганинг молига кўз олайтирувчи, нопок йўл билан мол-дунё орттирмоқчи бўлганлар хато қиладилар. Жиноят жазосиз қолмайди. Эртами-кечми бундай кишиларнинг сири фош бўлиб, эл олдида шарманда бўладилар. Бу иллатнинг болалаб бораётганлиги кишини ўйлантириб қўяди. Лекин, қилни қирқ ёриб, оқни-оққа, қорани-қорага ажратадиган қопунчилар олдида ҳар қандай устаси фаранг жиноятчи ҳам ип эшолмай қолади...

Баҳористон туманида ички ишлар бўлими ходимлари томонидан амалга оширилаётган ишлар бунинг яққол далилидир. 30 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилаётган туманнинг бир томони қўшни Туркманистон Республикаси, бир томони Бухоро вилояти билан чегарадош. Ҳар куни турли юмуш билан келаётган кишиларни учратасиз. Уларнинг аксари пок ният билан йўлга чиқишса, кўплари кишиларнинг мол-мулкига кўз олайтирувчи бўлиб чиқишаяпти. Бўлмаса эндигина 30 баҳорни қаршилаган, тоғни урса талқон қиладиган норғулдек йигитни ким ҳам ўғрилик қилади деб ўйлайди? Одам оласи ичида экан. Тумандаги «Дўстлик» жамоа-ширкат хўжалигида истиқомат қилаётган Шамсиддин Қодировни чув тушириб, рўзғорининг баракаси бўлган бир бош соғин сигирини бузоғи билан ўғирлаб кетди.

...1996 йилнинг 24 март куни эрта тонгда молларга озуқа бериш мақсадида молхонага кирган Шамсиддин аканинг ранги бирдан ўзгарди. Қараса, қўрада сигири билан боғлоқлик турган бузоғи йўқ. Шу заҳоти укаси Акмалга мол йўқлиги ҳақида хабар берди. Ака-ука молларни кўп қидиришди. Воқеадан хабардор бўлган қўшнилардан бири бугун айни мол бозори эканлиги ва вақтни ўтказмай тезда милицияга хабар қилиш кераклигини уқтирди. Шамсиддин ака фурсатни ўтказмай туман ички ишлар бўлимига хабар қилиб, нотўғри қилмаганлигини англади.

— Милиция бўлинмасига борсам, ичкари ҳовлида менинг сигирим бузоғи билан боғлоғлиқ турибди, — дейди мол эгаси. — Шу ерда қишлоқдошимиз Ҳусен Тоғов молни ўғирлаб кетганлигини билдим...

Мол ўғирланган куни эрта тонгда Ҳусен турмуш ўртоғига Жейнов қишлоғига бориб бозор қилиб келишини айтади. Шу куни эрта тонгда у қишлоққа эмас, балки қишлоқдоши Шамсиддин аканикига қараб йўлни буради. Ш. Қодировнинг ҳовлиси қишлоқдан четда бўлганлигидан фойдаланиб, юқоридаги жиноятни содир қилади. Шу куни мол бозори бўлганлиги учун молларни Помуқ қишлоқ мол бозорига олиб киради. Бузоғини 1950 сўм, сигирни 6000 сўмга пуллаб жуфтакни ростламоқчи бўлиб турганида сезгир милиция ходимларига дуч келиб, тумшуғидан илинди. Ўғирланган моллар милиция бўлимига келтирилди. Айбдор сўроқ қилинганида аввал ўзини Оқмуродов Ҳусен деб таништиради. Тумандаги С. Муродов номли жамоа-ширкат хўжалигида ишлашини таъкидлайди. Суриштирув ишлари олиб борилганидан сўнг унинг асл башараси намоён бўлди. Яшаш ва иш жойини, исми фамилиясини тўғри айтмасада, қонун олдида барча нарса ойдинлашди. 1966 йилда Усмон Юсупов туман Жейнов қишлоғида туғилган. Оилалик. Қарамоғида 2 нафар фарзанди бор. Баҳористон туманидаги «Дўстлик» жамоа-ширкат хўжалигида яшайди.

Кишиларнинг мулкига кўз олайтириб, бойлик орттирмоқчи бўлган Ҳ. Тоговнинг ҳақиқий башараси очилди. У қилмишига яраша жазосини олди. Туман халқ судининг мажлисида бу жиноий иш кўриб чиқилиб, айбдор қилган ишидан пушаймон эканлиги билинсада, одил судлов мол ўғрисини 6 йил муддатга озодликдан маҳрум этиш ҳақида ҳукм чиқарди. Энди кейинги ишдан не фойда? Шунга айтсалар керакда «Бузоқнинг югургани сомонхонагача» деб. Ўйланмай қилинган ҳар қандай жиноят жазосиз қолмайди.

Кейинги пайтларда кишилар орасида учрайдиган яна бир ёмон иллатлардан бири — гиёҳвандлик. Айни пайтда бу иллатга қарши кескин чоралар кўрилмоқда. Лекин, гуруч курмаксиз бўлмаганидек, гиёҳвандлик билан шуғулланиб юрганлар ҳам учрамоқда. Айрим ҳолларда бу моддани сақлаш мумкин эмаслигини билган ҳолда ҳам хонадонларда сақлаш фактлари учрамоқда. Шу йилнинг 13 февралида Баҳористон тумани «Дўстлик» жамоа-ширкат хўжалигида яшовчи фуқаро М. Чориеванинг уйида содир этилган ўғрилик бўйича ўғриликда гумон қилинган Б. Абзаловнинг уйида тинтув ўтказилганида уйдан 19,2 грамм марихуана туридаги гиёҳванд модда ноқонуний сақланаётганлиги аён бўлди. Туман ички ишлар бўлими ходимлари томонидан ўтказилган суриштирув ишлари натижаси шуни кўрсатди. Маълум бўлишича, хонадон эгаси Жамила Худойқулова бу гиёҳванд моддани даволаниш мақсадида олиб келганлигини айтади. Ўғриликда гумон қилинган Б. Абзалов М. Чориеванинг уйида содир этилган ўғирликка алоқаси бўлмаганлиги учун айбсиз деб топилади. Лекин, Бозор Абзаловнинг онаси Жамила Худойқулова эса уйида ноқонуний гиёҳванд моддасини сақлаётганлигини билсада, бу ҳақда тегишли органларга маълум қилмайди. У гиёҳванд модда ноқонуний сақлаётганлигини билмаслигини рўкач қилди. Шундай бўлсада қонун-қонун-да!

Ҳа, бундай мисолларни яна ҳам келтириш мумкин. Бироқ, ғайриқонуний қилинган ҳар қандай иш эртами-кечми ўз ечимини топади. Эндиликда ҳалол меҳнат қилиб, пешона тери эвазига топганини бола-чақаси билан баҳам кўришга не етсин!

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

● *Спорт*

Олимпиячиларимизни қўллаб-қувватлайлик!

19 июлдан 4 августга қадар Американинг Атланта шаҳрида ўтказиладиган Ёзги олимпия ўйинларида мустақил Ўзбекистон спортчилари биринчи бор иштирок этади.

Республикамиздаги кўплаб спорт мухлислари бу нуфузли мусобақаларда иштирок этадиган спортчиларимизни қўллаб-қувватлаш ниятида, албатта. «Ўзинтур» компанияси Ўзбекистон Миллий Олимпия қўмитаси билан биргаликда улар учун АҚШга сафар уюштиришга қарор қилди. Бу мамлакатнинг етакчи туристик фирмаларидан бири билан ўзбекистонликларга олимпия йўлланмаларини сотиш бўйича шартнома тузилди.

Светлана ТЕН.

***АНДИЖОН ВИЛОЯТИ.** Асака туманида турли кичик корхоналар ташкил этилиб, [illegible] бор қаратилмоқда. Тумандаги Бобур номли жамоа хўжалиги раҳбарияти ҳам [illegible] тўқиш цехи [illegible] мокда. Шуниси диққатга сазоворки, цехда тўқиб чиқарилаётган атлас матолари [illegible]*
СУРАТДА: атлас тўқувчи Нигора Абдураҳмонова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

БУ ҲАМ «РЕКОРД»

Бруней қироллигининг султони Ҳассаан Болкиах машҳур Гиннес китобидан жой олиб қолса ажаб эмас. Унинг томонидан қироллик пойтахтида қуриб, ишга туширилган «Истана — Нурул — Имон» қасрининг «бор-йўғи» 1788 та хонаси бор. Мабодо қирол ўз ноёб қасри хоналарининг ҳар бирида бир кундан тонг оттирмоқчи бўлса, бунинг учун унга беш йил керак бўларкан...

«РАҲМАТ» ДЕМАГАНЛИКНИНГ ЖАЗОСИ

Англиянинг Ливерпуль шаҳри яқинида кўз кўриб, қулоқ эшитмаган воқеа юз берди. Чорраҳада автомобиль ҳайдовчиси пиёда фуқарони ўтказиб юбориш учун машинасининг тормозини босди. Пиёда ўтиб кетди, лекин ҳайдовчига «Раҳмат» дея бош силкитиб қўймади. «Ҳали сенинг миннатдорчилигинг шуми?» деди кўнглида автомобиль ҳайдовчиси ва машинадан тушиб, йўловчини дўппослай кетди. «Кейинги сафар раҳмат айтишни унутма!» дерди у ҳар сафар мушт туширишидан олдидан. Йўловчини оғир аҳволда касалхонага олиб кетишди. Врачлар унинг бир кўздан қолиши эҳтимоли борлигини айтишмоқда.

«ВИЖДОНЛИ» ЎҒРИЛАР

Каунас шаҳридаги «Жальгирис» баскетбол командасининг тренери Й. Казлаускаснинг уйига ўғри тушиб, кўпгина қимматбаҳо нарсаларини, шу жумладан чемпионлик узугини ҳам умариб кетди. «Ҳаммаси ҳам майли-ку, аммо мен чемпионлик узугимнинг йўқолганига чин дилдан қайғуряпман», — деди баскетболчиларнинг устози журналистлар билан бўлган суҳбат чоғида. Бу гапни улар ўз газеталарида босиб чиқардилар.

Кўп ўтмай тренернинг уйида телефон қўнғироғи жиринглади. Нотаниш овоз уй эгасига йўқолган узукни қўшни уйдаги почта қутичаларининг бирилан ахтариб кўришни маслаҳат берди ва шундай қилиб, узук топилди...

ИККИ МАШИНА ПУЛ

Тасаввур қилиб кўринг-чи, 110 миллиард пул неча қопга жой бўлади? (Гап Россия рубли ҳақида боряпти). «Қопга эмасдир, машинагадир?» деб сўрасангиз ҳақ бўлиб чиқасиз. Гап шундаки, Россия жамоат телевидениесининг хабар беришича, минглаб жамғармачиларни лақиллатиш билан донг таратган «МММ» уюшмасининг сардори Сергей Мавроди яқинда Россия Марказий банкидан жамғармачиларга тарқатиб бериш учун худди шунча пулни нақд олибди ва уни иккита юк машинасида олиб чиқиб кетибди...

НАБИРАСИ БИРОЗ ШОШИЛИБДИ...

Туринск шаҳрида яшовчи ўн ёшли Маша бобосини каравотда чўзилиб ётган бир ҳолда кўриб, қўрқиб кетди. Набираси чақирса, жавоб бермади. Қизча бобосини оламдан ўтган деб ўйлади. Бироз йиғлаб олди. Сўнг чолнинг сочларини тараб қўйди. Кўйлак тугмаларини қадади. «Мурда»нинг қўлларини кўксига жойлади ва шам ёқиб, ушлатиб қўйди. Сўнг эса дадаси ва ойисини чақириб келиш учун кетди.

Машанинг ота-онаси қийчув, оҳ-воҳ билан етиб келиб кўришсаки, дадалари... ошхонада бемалол чой ичиб ўтирган эмиш. У қаттиқ ухлаб қолган экан, холос...

МАРАДОНА МАРАДОНА-ДА!

Аргентинанинг «Бока Хуниорс» клубида жаҳон футболининг юлдузлари Диего Марадона ҳамда Клаудио Каниджа тўп суришади. Яқинда стадион қайтадан таъмирланди. Унинг энг қулай, «обрўли» жойлари кимошди савдосига қўйиб сотилди. Бу савдода Марадона ғолиб чиқди. У стадиондаги энг яхши жойни 305 минг долларга сотиб олди. Энди Диего ўн йил давомида «ўзининг» жойига хоҳлаган одамини олиб келиб, ўтказиб қўя олади..

UZINFO ХАБАРЛАРИДАН

● Клинтон талабаларга кашандаликни ташлашни маслаҳат бермоқда. У сешанба куни Нью Жерси коллежига сигарет чекишни ташлаш тўғрисида хабар юборди. Гарчи бу огоҳлантиришга эътиборсизлик қонунни бузиш бўлсада, баъзи бир талабалар унга парвосизлик билан қарамоқдалар.

● Россия Бош прокурорининг айтишича, Россиядаги жиноятчиларнинг сони 2000 йилгача икки баравардан ҳам ошади. Совет Иттифоқи тарқалгандан сўнг, Россия тобора ўсиб бораётган жиноятчилик билан азият чекмоқда. Расмий маълумотларга кўра, 1991 йилдан буён жиноятчилик бу ерда аллақачон икки баравардан ошган. Бош прокурор Юрий Скуратовнинг айтишича, ўтган йили полиция маҳкамаларига 2,7 миллион жиноятчи олиб келинди. Ю. Скуратовнинг таъкидлашича, амалдаги жиноятчиларнинг сони эса уч баробардан кўпроқ ва бу суръатлар 2000 йилга бориб яна 2,5 баробар ошади.

● Россия алоқа хизмати муассасалари кам харажатли алоқа хизматини тўхтатмоқда. Масалан, ёрлиқ (марка) сиз хатлар [illegible] қайтарилмоқда.

● Ҳиндистон сайловчилари сешанба куни эрталаб сайловнинг учинчи босқичида парламентнинг қуйи палатасига 543 та аъзо учун овоз бера бошладилар. Сешанба куни кечқурун сайлов участкалари ёпилишига қадар 600 нафар одам овоз беришга келган. Чоршанба куни бериладиган овозлар ҳисоб-китоб қилинади. Шанба куни эса сайлов якунлари эълон қилиниши кутилмоқда.

● Англия билан Францияни бир-бири билан боғловчи ерости йўлидан божхона ходимлари 3 миллион АҚШ доллари миқдоридаги героинни топдилар. Шу иш юзасидан икки нафар даниялик фуқаро сўроқ қилинмоқда.

● Ливан ҳудудида жойлашган БМТ қароргоҳини Исроил артиллериясини қасддан била туриб ўққа тутган, деган тахминни ҳаваскор суратчи томонидан олинган видеолавҳалар тасдиқламоқда. Бу ўққа тутиш натижасида 91 нафар тинч аҳоли ҳалок бўлган эди.

● Россияда президентлик сайловида коммунистик партия вакилининг номзоди борлиги туфайли АҚШ Болтиқбўйи давлатларига ҳам ҳарбий, ҳам сиёсий ёрдам беришга ҳаракат қилмоқда. Пентагон шу йилнинг ёз фаслида Латвия ҳудудида уччала Болтиқбўйи давлатларининг ҳарбийлари билан ҳамкорликда тинчликни қўллаб-қувватлаш машқларини ўтказишни мўлжалламоқда.

● Парижнинг энг гавжум кўчаларидан бири.

Биласизми?

БОШЛИҚЛАР ВА ХОДИМЛАР

Жамоада соғлом муҳит бўлиши қанчалик катта аҳамиятга эга эканлиги ҳаммага яхши маълум. Бу ерида раҳбарлар ҳамда уларнинг қўл остида ишлаётган ходимлар ўртасидаги муносабатларнинг нечоғлик муҳим эканлигини Германиянинг Мюнхен шаҳрида чиқадиган «Бунте» журнали ҳам нуқтаи назардан таърифлаб берди.

Немис психологларнинг фикрича, бошлиқларнинг «гуноҳ»лари қуйидагилардан иборат:

● Ходимларни сўзсиз итоатга мажбур қилишади. Ҳозир бу нарса [illegible]

● [illegible] уюш[illegible] ошир[illegible]

● [illegible] Бу нарса [illegible] уларнинг қўл остида ишлайдиган кишиларни сўзсиз итоат этувчи мутеъларга айлантириб қўяди.

● Қўлидан иш келадиган ходимларни хизмат пиллапоясидан юқорига кўтармайдилар. Бу — кадрларнинг кўп алмашинувига сабаб бўлади.

● Ходимнинг хизматига етарлича баҳо бермайдилар, уларни бўлар-бўлмасга ҳадеб танқид қилаверадилар. Бу — ходимнинг ишдан қўли совиб кетишига олиб келади.

● Кўп вақт давомида ходимларга кам иш ҳақи тўлайдилар. Бу — ходимларда тушкунлик кайфияти рўёбга чиқишига ва уларнинг иш сифати пасайиб кетишига сабаб бўлади.

● Баъзи раҳбарлар бир ходимдан иккинчи ходимга қарши курашида фойдаланишга ҳаракат қиладилар. Бундай раҳбарлар биринчи навбатда энг яхши хизматчиларидан айрилиб қоладилар.

Раҳбарнинг қўл остида ишлайдиган кишиларнинг асосий «гуноҳ»лари нималардан иборат?

● Баъзи бировлар ҳар хил ғаламис гапларни тарқатиб юришади. Бундайларни ошкора равишда, элнинг кўз ўнгида фош қилмоқ лозим.

● Айрим ходимлар ялтоқланиб, бошлиқнинг кўз ўнгида ўз ҳамкасабаларини ерга урмоқчи бўлишади. Бу нарса бутун жамоадаги вазиятни заҳарлайди. Ялтоқ ходимнинг уриниши эса унга фақат мўрт ютуқ олиб келади, холос.

● Бир хиллар ҳамкасбларига ҳасад қиладилар. Бу — жамоадаги вазиятни кескинлаштиради ва ишда ўсиш бўлишига монелик қилади.

● Баъзилар «оғриб қолдим» баҳонасида кўп вақтлаб ишга келмай юрадилар. Бу ҳол бошқа ходимларнинг ғашини келтиради. Сохта касални эса аста-секин одамлар бир четга чиқариб қўяди.

● Бир хиллар ҳар хил гуруҳлар тузиш билан банд бўлишади. Бу нарса жамоанинг аҳил бўлиши, бир ёқадан бош чиқаришига тўсқинлик қилади.

● Баъзи ходимлар умумий ишнинг муваффақиятида ўзларининг шахсий манфаатларини кўрмайдилар. Бу нарса уларнинг яккаланиб қолишларига олиб келади.

● Айримлар ўзларининг ишига танқид кўзи билан қарашни билмайдилар, бошқаларнинг аҳволини тушунишни истамайдилар. Бу нарса ишда турғунлик вазияти келиб чиқиши, лоқайдлик пайдо бўлишига олиб келади.

● ● ●

Турмушимизда бошлиқлар ҳамда уларнинг қўл остида ишлаётганларнинг яна қатор «гуноҳ»лари ҳам учраб туради, лекин юқорида санаб ўтганларимизнинг ўзи ҳам бу борада анча-мунча ўй суриш учун етарли бўлса керак, деган фикрдамиз.

Ойнаи жаҳонда
13 — 19 май

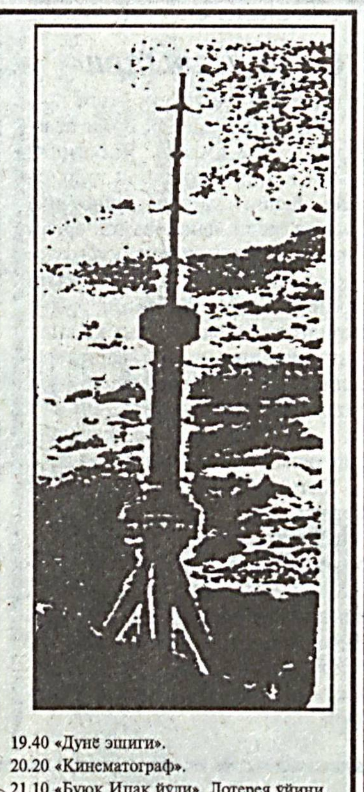

ДУШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ҳафтанома».
8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
●
8.30 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 14-серия.
9.00 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Хоразм».
9.10 «Рикки-Тикки-Тави». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ватанпарвар».
10.45 «Турон тулпорлари». Спорт кўрсатуви.
11.05 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби.
11.45 «Мўлжал». Публицистик кўрсатув.
12.30 Ўзбекистон халқ артисти Фаррух Зокировнинг юбилей кечаси. «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
● ● ●
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК» — «Пахтакор». Танаффус пайтида — Янгиликлар.
18.45 «Юксалиш». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 Биржа ва банк хабарлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Марказ ва минтақалар». Бухоро вилояти иқтисодиётининг таркибий тизимлари.
21.40 Дам олиш концерти.
22.20 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Нурли Тошкент оқшомлари».
22.30 УзТВ хазинасидан. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 6-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Машъал» (Қарши) — «Навбаҳор» (Наманган).

II

19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Вавака». Телефильм.
●
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
● ● ●
18.10 — 22.15
●
Россия давлат телевидениеси
22.15 — 22.45
●
22.45 Эълонлар.
22.50 — 22.55 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
●
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Дарсга қўнғироқ».
19.35 Эълонлар.
19.40 «Дунё эшиги».
20.20 «Кинематограф».
21.10 «Буюк Ипак йўли». Лотерея ўйини.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Тошкент оқшомида».
22.30 «Аёл».
23.00 — 23.10 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
●
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 6-қисм.
9.35 Биржа ва банк хабарлари.
9.50 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Улоқ».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Рақслар гулдастаси».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Адабиёт.
11.00 Немис тили.
11.30 Она тили.
●
12.00 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
12.30 «Бешинчи довон». Видеоканал.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
● ● ●
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.35 «Диабетологларнинг II конгресси».
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ҳамкорликнинг ойдин йўли». Автомобилчиларнинг халқаро кенгаши.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Инсон ва қонун». Кечаги кун сабоқлари.
21.45 Ўзбек куйларидан концерт.
22.25 УзТВ хазинасидан. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 7-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.30 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.15 «Блиц». Фотокўрик.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 АРТ-журнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Мусаввир нигоҳи». Телефильм.
●
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
● ● ●
18.10 — 20.40
●
20.40 «Жайронлар ороли», «Армудлар». Телефильмлар.
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 23.50
●
23.50 Эълонлар.
23.55 — 24.00 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
●
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Йўловчи ва транспорт».
19.40 Эълонлар.
19.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
21.10 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.40 Америка бизнесининг тарихи «Савдо капитализмининг туғилиши». 3 кўрсатув.
22.10 Эълонлар.
22.15 Джаз серпантини.
22.45 — 22.55 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 15

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
●
8.30 Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Видеофильм. 7-қисм.
9.30 «Қирқ ҳунар ҳам оз...» Тошкент шаҳар 55-ҳунар билим юрти қошидаги бизнес маркази.
10.00 Янгиликлар.
10.05 М. Қиёмов. «Деҳқон баҳори». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Алифбо сабоқлари.
11.00 Ўқитувчилар, Сизлар учун!
11.30 Инглиз тили.
●
12.00 Болалар учун. «Оқ руҳ».
12.20 «Суяксиз бола». Бадиий фильм.
13.30 «Ёш бастакорлар». Мусиқий дастур.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
● ● ●
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида».
18.40 «Табобат мўъжизалари». Тележурнал.
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Қашқадарё вилояти.
21.40 «Бўстон». Тележурнал.
22.30 «Кино усталари». Бимбулат Ватаев.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.30 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Авазбек Маҳмудов концерти.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ-2 намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!»
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20 — 00.10 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Вавака». Телефильм.
●
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
● ● ●
18.10 — 22.15
●
Россия давлат телевидениеси
22.15 — 22.45
●
22.45 Эълонлар.
22.50 — 22.55 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
●
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Дарсга қўнғироқ».
19.35 Эълонлар.
19.40 «Дунё эшиги».
20.20 «Кинематограф».
21.10 «Буюк Ипак йўли». Лотерея ўйини.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Тошкент оқшомида».
22.30 «Аёл».
23.00 — 23.10 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
●
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Кино усталари». Бимбулат Ватаев.
9.35 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
9.50 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Фарғонанинг мовий ҳалқаси».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Кашф этилаётган имкониятлар». Ишбилармонлик самаралари ҳақида.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Ботаника.
11.00 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан.
11.30 География.
●
12.00 «Оила маликаси» кўрик-танлови.
12.20 Чанг тароналари.
12.45 «Кулол ва хумча». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
● ● ●
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тилга эътибор...»
18.45 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Бевосита мулоқот». Пенсия ва нафақалар ҳақида.
21.50 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Мухтасар Йўлдошева.
22.40 Санъат усталарининг концерти.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.45 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик» — «Нурафшон».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автосалон».
20.15 «Фармед».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сизнинг услуб».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35 — 00.30 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Сумола». Телефильм.
●
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
● ● ●
18.10 — 20.40
●
20.40 «Ўтиш жойи». Телефильм.
●
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
●
21.30 «Горец-2». Бадиий фильм (АҚШ).
22.50 Эълонлар.
22.55 — 23.00 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
●
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Компьютер-ревю».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.20 «Каталог».
20.30 «Уй остонадан бошланади».
21.10 «Эколот-коктейль».
21.40 Эълонлар.
21.45 «Кобра». Телесериал (АҚШ).
22.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.00 — 23.10 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 17

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
●
8.30 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Мухтасар Йўлдошева.
9.20 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.40 «Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Шайхонтоҳур».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Мактабимиз — фахримиз».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Физика.
11.00 Немис тили.
11.30 Математика.
●
12.00 «Хазинамиз таянчи». Солиқ ходимларининг иш фаолиятидан.
12.30 «Қуйла, дилкаш дуторим!». Мусиқий кўрсатув.
13.15 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» — «Атласчи».
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
● ● ●
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз — гижинтоймиз». Телебеллашув.
18.55 «Маърифат маскани».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ҳаёт ва қонун». Фуқаролик жамиятида оиланинг ижтимоий ва ҳуқуқий аҳволи.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Миллат». Публицистик кўрсатув.
21.40 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
22.30 «Армонли дунё». Абдурауф Фитрат.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Машъал».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Эртак».
18.35 «Оҳанглар оғушида».
18.55 «Блиц». Фотокўрик.
19.05 «Эртага — шанба».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «RAKS» тақдим этади.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ривоят».
21.10 «Офарин».
21.40 «Таманно».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 23.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Етти қул». Телефильм.
●
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
● ● ●
18.15 — 20.40
●
20.40 «Эстафета». Спорт кўрсатуви.
20.55 Эълонлар.
●
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 23.35
●
23.35 Эълонлар.
23.40 — 23.45 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
●
18.45 Мультикарусель».
19.00 «Самарали изланишлар». Чигитнинг янги навлари ҳақида.
19.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Интерпартнер».
20.50 «Билиб қўйган яхши».
21.15 «Бизнес-академия».
21.40 «Мусиқий меҳмонхона».
22.20 Эълонлар.
22.25 «Тақдирлар». Ҳалима Носирова.
23.05 — 23.15 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
●
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Тўй ўрнига томоша». Каттақўрғон мусиқали драма ва комедия театрининг спектакли.
10.00 Болалар учун. «LEGO» сайёраси».
10.25 «Эъзоз». Бобур назари тушган шаҳар.
10.55 «Қутлов». Ахбор Имомхўжаев.
11.45 «Олимп сари».
12.05 «Хотира». Комил Алиев.
12.25 «Тараннум». Мусиқий дастур.
12.55 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».
13.55 — 14.40 «Санъаткор». Кўзижон Ҳакимов.
● ● ●
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Еттига етти». Телебеллашув.
18.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 15-серия.
21.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Қўшиқлар кўрик-танлови.
22.00 «Оламда бир олам гап».
22.15 «Олтин мерос». Адабиёт билан бўйлашиб.
22.50 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 «Автосалон».
11.15 «Сизнинг услуб».
11.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
12.10 «Кинонигоҳ».
13.50 — 14.50 «Спорт қитъаси».
● ● ●
18.00 «Совға».
18.20 «Фармед».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мактуб».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мусиқа салтанати».
21.20 Видео янгиликлари.
21.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20 — 00.20 Видео — «О».

III

16.40 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
●
Россия жамоат телевидениеси
16.50 — 20.40
●
20.40 «Жонли сайёра».
21.00 «Фирибгарлар». Бадиий фильм (Франция).
●
Россия давлат телевидениеси
22.30 — 23.55
●
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.15 «Занданечи сири». Телефильм.

IV

10.00 «Арслоннинг саргузаштлари». Болалар учун фильм. 2-серия.
11.05 Эълонлар.
11.10 «Умид» (уйғур тилида).
11.50 «Лицедейлар». Телефильм.
12.20 — 13.00 «Замандас» (қозоқ тилида).
● ● ●
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
●
18.45 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
19.05 «Телеташриф».
19.20 Эълонлар.
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.15 «Эсдалик учун дастхат».
20.40 «Заковат». Ёшлар учун дастур.
21.05 «Бугунги Европа».
21.25 «Оқ соя».
21.55 Эълонлар.
22.00 «Шаҳрим — фахрим». Публицистик кўрсатув.
22.40 «Бу ажиб дунё».
23.00 — 23.10 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
●
8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан!».
11.00 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 15-серия.
11.30 «Ижод меҳри». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Марат Азимовнинг ижодий кечаси.
12.35 «Цирк! Цирк! Цирк!»
13.20 «Ташриф». Дам олиш дастури.
14.10 — 14.55 «Театр учрашувлари». Садриддин Айний номидаги Бухоро вилоят театри.
● ● ●
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Кучукча ва эски шиппак». Мультфильм.
18.10 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Мультипанорама».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 16-серия.
21.35 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дастур.
22.15 Диққат, премьера: Абдухолиқ Абдураззоқов. «Ўртоқ Бойкенжаев...». Видеофильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». Мэрилин Монро.

II

9.00 «Эртак».
9.20 «Блиц». Фотокўрик.
9.30 «RAKS» тақдим этади.
10.00 «Ривоят».
10.10 «Офарин».
10.40 «Таманно».
10.50 «Олам». Маърифий кўрсатув.
11.40 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
12.35 «Мактуб».
12.45 «Имкон чўққилари».
13.05 «Мусиқа салтанати».
13.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
14.05 — 15.45 Видео — «О».
● ● ●
17.00 «Келгуси ҳафтада».
17.05 Эълонлар.
17.20 Болалар учун. «LEGO» сайёраси».
17.45 «Юлдузлар».
18.15 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Футбол олами».
21.35 «Илҳом сатрлари».
21.40 «Фармед».
21.50 «Даракчи».
22.00 «Келгуси ҳафтада».
22.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.50 — 00.30 Видео — «О».

III

18.00 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
●
Россия жамоат телевидениеси
18.10 — 21.35
●
21.35 «Чавандоз Зарниовлар». Телефильм.
●
Россия давлат телевидениеси
22.00 — 23.10
●
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.40 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.10 Эълонлар.
12.15 «Парле ву франсэ». Француз тили ҳамма учун.
12.45 «Подиум».
13.05 — 13.25 «Жонли сайёра».
● ● ●
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
●
18.45 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
19.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.55 Эълонлар.
20.00 «Миср кеча ва бугун». 10-кўрсатув.
20.45 Кинонинг олтин асри. «Катта мансаблар». Бадиий фильм.
22.25 Эълонлар.
22.30 «Туризм-ревю».
23.10 «Бу ажиб дунё».
23.30 — 23.40 «Хайрли тун!».

Ўн саволга — ўн жавоб

1. Тасодифми ёки пайғамбарона башорат?

— Бир гап эшитдим, шу ҳақиқатми? Гўё соҳибқирон Амир Темурнинг қабри очилганда, қабрдан «Ким менинг руҳимни безовта қилса, у мендан кучлироқ ёвуз кишининг қаҳрига учрайди...» деган [illegible]

А. АЗИЗОВ,
Наманган шаҳри.

— Бу ҳақда шу ҳақда энг аввало машҳур ўзбек кино режиссёри Малик Қаюмов [illegible] 1941 йил [illegible]

Қабр 1941 йил 21 июнь куни очилди. Эртасига тонгда эса Гитлер қўшинлари СССРга қарши ҳужум бошлашди. [illegible]

2. Тирик шахмат «дона»лари

— Дунёда шахмат тахтасида тирик одамлар туриб ўйин ўтказиладиган шаҳар бор деб эшитдим. Шу ҳақда нима дейсиз?

К. АБРОРОВ,
Тўрақўрғон.

— Бу Италиянинг шимолидаги Маростик шаҳарчасидир. [illegible]

3. Фазогирлик — аёлларнинг ҳам касби...

— [illegible] илк аёл космонавт Валентина Терешкова бўлган. [illegible]

М. МАҲКАМОВ,
Сирдарё тумани.

— Энг танқидли америкалик Шеннон Люсид [illegible]

4. Уруш — бу қурбонлар деганни.

— Телевизор орқали Чеченистондаги воқеаларни кўриб, кўпинча юракларимиз эзилиб кетади. Ҳозиргача иккала томондан қанча қурбонлар берилди?

З. ХОЛМАТОВА,
Қувасой.

— Саволингизга аниқ ва тўғри жавоб бериш учун яқинда Россиянинг «Аргументы и факты» ҳафталик газетасида босилган маълумотларни келтириб ўтамиз. Россия Давлат Думасининг 1996 йил 15 мартдаги мажлисида Россия Федерацияси Қуролли Кучлари Бош штаби бошлиғининг ўринбосари, генерал-полковник Виктор Бариньspringкин Чеченистондаги ҳарбий ҳаракатлар давомида Мудофаа вазирлиги ҳарбий тизимидан 2134 киши, чечен жангариларидан эса 15,5 минг киши қурбон бўлганлиги ҳақида ахборот берди.

Лекин Россия Федерацияси Президентлигига номзодлардан бири, истеъфодаги генерал Александр Лебедь бошқа рақамни оғизга олди. Унинг фикрича, Қуролли Кучлар ҳарбий хизматчилари сафидан 6-7 минг, Чеченистон томондан эса, тинч аҳолини қўшиб ҳисоблаганда 70-80 минг киши нобуд бўлган.

5. Овқатнинг кучи мияга боради.

— Ҳар хил озиқ-овқатлар мияга турли хил таъсир ўтказади, деган фикрни эшитиб қолдим. Шу ҳақда аниқ бир гап айтсангиз...

И. ХУРРАМОВ,
Термиз.

— Инсоннинг мияси унинг танаси умумий жисмининг бор-йўғи 2-3 фоизини ташкил этгани билан, мия инсон ҳар куни танаввул қиладиган озиқ-овқатдан ҳосил бўлувчи куч-қувватнинг 20 фоизини ўзида олиб қолади.

Миямизда 100 миллиарддан ортиқроқ асаб ҳужайралари мавжуд. Ҳар бир ҳужайра бошқа 10 минг ҳужайра билан «ўзаро алоқа қилиб» туради. Ҳар сонияда улар ўзаро ахборот алмашиб турадилар. Бир-бирларига миллионлаб сигналлар берадилар. Бу мураккаб механизм тўхтовсиз ишлаб туриши учун миянинг кулранг моддаси ҳужайралари кўп куч-қувват талаб қилади. Шу боис биз истеъмол қиладиган озиқ-овқатлар миямизнинг яхши ишлашига кўмаклашади, деган гапда жон бор.

Масалан, сабзининг бирон нарсани тез ёдлаб олишда фойдаси катта. Шолғомсимон бошпиёз мия чарчаганда анча ёрдам беради. Зира кишида янги, теша тегмаган фикр ва ғояларни уйғотади. Карам жаҳлингизни туширади. Анжир таркибидаги моддаларда С. витамини кўп бўлади, шу боис у миянинг ахборотларни қабул қилиб олиш хусусиятини кучайтиради. Чет тилларни мутолаа қиладиган одам аввал бир стакан лимон шарбати ичиб олгани маъқул. Қулупнай хафахонлигингизни ёзади...

6. Шундай балиқ бор

— Дунёда заҳарли балиқлар бўлади, деб эшитдим. Шу тўғрими?

А. ДОНИЁРОВ,
Урганч.

— Тўғри. Улардан бири тетрадон деб аталади. Японлар уни фугу дейдилар. Тетрадон кўпроқ Япон денгизи сувларида учрайди. Айтишларича, битта шундай балиқнинг заҳри бир неча юз одамни заҳарлаш учун бемалол етаркан.

7. Элнинг фикри — олий ҳакам

— Қашқадарёдаги давлат хўжаликларидан бирига Р. Ғоипов номи берилди,

деб эшитдим. Гап вилоятнинг собиқ раҳбари устида кетаётирми?

М. ТИЛЛАЕВ,
Бухоро.

— Ҳа, Рўзимат Ғоипов Қашқадарё вилоятига деярли 16 йил раҳбарлик қилган. Қашқа чўлларини ўзлаштириш, у ерларга сув келтириш, Қарши магистрал каналини ишга тушириш ва шу каби кўп тадбирлар у кишининг номи билан бевосита боғлиқ. Қашқадарёлик журналист Орол Мўминов ўзининг ўтган йили «Насаф» нашриётида босилган китобчасида бу ишлар тўғрисида муфассал тўхталиб ўтган.

Вилоятдаги Усмон Юсупов туманининг меҳнаткашлари чўлдаги давлат хўжаликларидан бирига Рўзимат Ғоипов номини бериш таклифи билан чиқди. Таклиф маъқулланди. Ном берилиши тантаналарида Р. Ғоиповнинг фарзандлари, жумладан, ўғли, ҳозирда «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси Бош директори Арслон Рўзметов иштирок этди.

Тошкент вилоятининг Ўртачирчиқ туманидаги Тўй-Тепа шаҳрида жойлашган «АНА тўқимачилик КО ЛТД» корхонаси ўз фаолиятини бошлаганига анча бўлди. Корхона олий сифатли пахта ипидан эркаклар пайпоғи чиқармоқда.

Бу қўшма корхонага Ким Пен Хва номли халқ корпорацияси ва Жанубий Кореянинг «АНА интернешнл» фирмалари ҳомийлик қилишяпти.

Суратда: моҳир тўқувчилар Малика Мамадалиева ва Наталья Тен маҳсулот сифатини текширмоқда.

8 ЖАҲОНДАГИ ЭНГ КУЧЛИ АЁЛ

— Покистон Бош вазири Беназир Бхутто жаҳондаги энг кучли аёл деб топилгани ростми?

И. АҲМЕДОВ,
Қўқон шаҳри.

- Рост. Бунда Беназир Бхуттонинг жисмоний кучи ҳақида гап кетаётгани йўқ, албатта. Унинг маънавий куч-қудрати, иродаси назарда тутиляпти.

Бундан бир неча ўн йиллар муқаддам унинг отаси Зулфиқор Али Бхутто Покистон давлатида раҳбарлик қилган. Лекин кейинчалик у душманлари томонидан қатл этилди. Беназир ўшандаёқ отасининг изидан боришга қатъий қарор қилиб қўйди. Бир неча йил аввал, жуда кескин ўтган сиёсий курашлардан сўнг у ҳозир эгаллаб турган юқори лавозимига эришди. Беназир Бхутто ўзининг билимдонлиги, ўта маданиятлилиги билан ҳам ажралиб туради.

9. Велосипеддан қандай қутулиш мумкин...

— Телевизордан кўриб қоламиз: Хитой, Вьетнам ва бошқа давлатлардаги катта шаҳар кўчалари велосипедларга тўлиб кетган. У ерларда бошқа транспорт воситалари нега кам?

Ҳ. СОДИҚОВ,
Косонсой.

— Велосипед жуда кўп бўлган Хитой ҳақида маълумот берамиз. Хитойни «велосипед салтанати мамлакати» дейдилар. Чунки бу юртда 420 миллион велосипед бор!

Бир вақтлар энг арзон ва қулай транспорт воситаси бўлганлиги учун ҳам бу ерда велосипедга жуда зўр берилган эди. Энди эса икки ғилдиракли «дўст» кўчаларда анча ноқулайлик вужудга келтирмоқда. Мамлакатда велосипедлар шу даражада кўпки, улар автомашиналар йўлларини анча вақтгача тўсиб қўймоқдалар. Бу эса талайгина бензиннинг соб бўлишига олиб келмоқда. Велосипедларнинг ясов йўловчилар билан тўқнашиш ҳоллари ҳам кўп кўзга ташланмоқда. Ҳатто шу даражага бориб етдики, мамлакат жанубидаги энг йирик шаҳар бўлмиш Гуанчжоунинг маъмурлари тиғиз соатларда кўчаларда велосипед ҳаракатини бутунлай тўхтатиб қўйишга мажбур бўлмоқдалар. Кейинги пайтларда икки ғилдиракли улов эгаларининг аҳволи ҳийла қийин кечадиган кўринади...

10. Ярим миллиарддан дўст афзал...

— Собиқ «Битлз» гуруҳи аъзолари 20 дақиқалик концерт эвазига ярим миллиард доллар ишлаб олишдан воз кечишгани ростми?

А. ҲАЙРУЛЛАЕВ,
Андижон.

— Ҳа, рост. «Битлз» гуруҳи олтмишинчи йилларнинг бошида Англиянинг Ливерпуль шаҳрида бир туп ўтюрак ёшлар томонидан ташкил этилган ва у дунёдаги биринчи жаз музикаси гуруҳларидан эди. «Битлз»да бор-йўғи 4 киши бўлиб, улар кейинчалик бутун жаҳонга машҳур бўлиб кетган Пол Маккартни, Ринго Стар, Жорж Харрисон ва Жон Леннон эдилар.

Гуруҳ ўзининг дастлабки концертини бундан 30 йил аввал Нью-Йоркнинг «Ши» стадионида берди ва машҳурлик сари худди шу ердан йўл олди. Кўп ўтмай жаҳон миқёсида обрў-эътибор топди. Гуруҳ шон-шуҳрат чўққисига кўтарилган бир пайтда, бундан ўн йиллар муқаддам унинг етакчиси Жон Леннон қандайдир бир тентак қотил томонидан отиб ўлдирилди. Гуруҳда 3 киши қолгач, у тарқалиб кетди.

Нью-Йорк шаҳрининг пулдорлари гуруҳнинг қолган уч аъзосидан ҳозир, орадан ўттиз йил ўтгач, яна ўша «Ши» стадионида бор-йўғи 20 дақиқалик концерт беришни илтимос қилдилар ва эвазига 500 миллион доллар бермоқчи бўлдилар. «Жон Леннон орамизда йўқ, — дейишди садоқатли дўстлар, — демак «Битлз» ҳам йўқ. Бизга ҳатто миллиард доллар ваъда қилишганда ҳам бундай концертга рози бўлмаймиз...»

• Ибн Сино ўгитлари

Инсоният қадим замонлардан бери шифобахш ўсимликлардан фойдаланиб келади. Улуғ ҳаким Абу Али ибн Сино ўзининг шифокорлик фаолиятида ёввойи ва маданий ҳолда ўсадиган ўсимликлардан беморларни даволашда самарали фойдаланган.

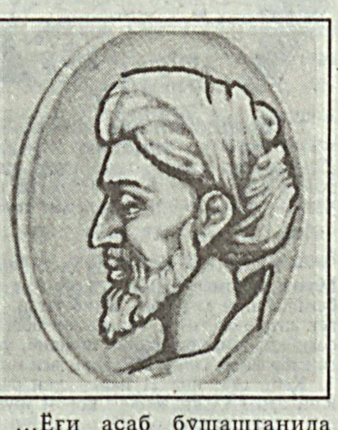

ЛИМОН

...Сиқиб олинган суви рангни тоза қилиб, сепкилни кетказади... Қайнатмаси оғиз ҳидланишини кетказади, семиртиради. Қобиғини оғизда тутиб турилса ҳам ҳидни кетқазади.

...Қобиғини кийимга қуйилса куя тушишдан сақлайди.

...Сиқиб олинган сувини темираткага суртиш фойдалидир.

...Ёғи асаб бўшашганида фойдалидир. Ёғи қобиғидан ҳам олинади ва у фалажга фойда қилади.

...Сиқиб олинган сувини кўзга суртилса (кўздаги) сариқни кетқазади.

...Сиқиб олинган суви хафақонни босади, мураббоси халқумга (томоққа) ва ўпкага яхши.

...Япроғи меъда ва ички аъзоларни кучли қилади. Япроғидан кейинги ўринда очилган гули туради. Қобиғи доривор сифатида овқатга солинади, ҳазмга ёрдам беради... Қайнатмаси қусишни тўхтатади, қуюқ шираси, яъни сиқиб олинган сувининг қуюлтирилгани меъдани тоза қилади. Сиқиб олинган суви сариқ касалида фойдалидир. Сафро қусишни тўхтатади. Иштаҳани очади... Кетидан ёки олдидан бирор таом ейилмагани маъқул.

Халқ табобатчилигида лимон меваси ҳамда баргидан тайёрланган дамлама қон босими кўтарилган ҳолларда уни пасайтирувчи дори сифатида, шунингдек, қанд касаллигида ишлатилади. Янги лимон ошқозон-жигар ва буйрак касалликларида иситма туширувчи дори сифатида қўлланилади.

Дугонажон, балдоқларинг мунча чиройли.

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

— Ҳурматли редакция! Яқинда менинг вояга етмаган ўғлим жиноят қилиб қўйди. Ҳозир иши терговда. Шу сабабли вояга етмаганларнинг жавобгарлиги хусусида батафсил билмоқчи эдим.

М. РАҲИМОВА,
Тошкент.

— 18 ёшгача бўлган ёшда жиноят содир қилган шахсларга нисбатан жарима, аҳлоқ тузатиш ишлари, қамоққа олиш, озодликдан маҳрум қилиш каби жазолар қўлланилади. Бу тоифадаги шахсларга қўшимча жазолар қўлланилиши мумкин эмас.

Фақат 16 ёшга тўлган вояга етмаганларгагина иккитадан йигирма бараваригача бўлган энг оз иш ҳақи ҳажмида жарима солинади. Маҳкум олти ой ичида жарима тўлашдан бош тортган тақдирда суд жариманинг тўланмаган суммасини жарима учун бир ой ҳисобида аҳлоқ тузатиш ишлари кўринишидаги жазо билан алмаштиради, бунда жарима суммаси иш ҳақининг икки баровари миқдорига тўғри келади.

Аҳлоқ тузатиш ишлари 16 ёшга тўлган, меҳнатга қобилиятли вояга етганларгагина иш жойи бўйича, агар айбдор ишламаётган ва ўқимаётган бўлса бошқа жойларда, у яшаб турган туманда, бир ойдан бир йилгача бўлган муддатга қўлланилади. Вояга етмаган шахс аҳлоқ тузатиш ишларида тайинланган жазо муддатининг ўндан биридан кўп вақт бош тортса, суд бу жазонинг ўталмаган қисмини қамоққа олиш кўринишидаги жазога аҳлоқ тузатиш ишларининг уч куни учун бир кун қамоққа олиш ҳисобида, лекин уч ойдан ортиқ бўлмаган муддатга алмаштиради.

Қамоққа олиш ҳукм чиқарилган вақтда ўн олти ёшга тўлган, балоғатга етмаган шахсларга нисбатан бир ойдан уч ойгача бўлган муддатга қўлланилади.

Озодликдан маҳрум қилиш вояга етмаганлар учун олти ойдан ўн йилгача бўлган муддатга тайинланади. Озодликдан маҳрум қилиш унчалик оғир бўлмаган жиноят учун 14 дан 16 ёшгача бўлган вояга етмаганларга уч йилгача муддатга, 16 дан 18 ёшдагиларга тўрт йилгача муддатга, оғир жиноят учун тегишли равишда олти ва етти йилгача муддатга, алоҳида оғир жиноят учун унисига ҳам, бунисига ҳам ўн йилгача муддатга тайинланади. Фақат жиноятлар жами бўйичагина 14 дан 16 ёшгача бўлган вояга етмаганларга 12 йилгача муддатга, 16 дан 18 ёшгача бўлган вояга етмаганларга эса 15 йилгача озодликдан маҳрум қилишни тайинлашга йўл қўйилади.

Ижтимоий хавфи катта бўлмаган жиноятни биринчи марта содир қилган вояга етмаган шахс суд томонидан жавобгарликдан озод қилиниши ва материаллар вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссияга кўриб чиқиш учун берилиши мумкин. Уч йилдан ортиқ бўлмаган муддатга озодликдан маҳрум қилиш кўринишидаги жазо назарда тутилган унчалик оғир бўлмаган жиноят учун суд вояга етмаган шахсни жазодан озод қилиши ҳамда мажбурий чоралар қўллаши мумкин. Балоғатга етмаган шахс ёш ривожида анча орқада қолганлиги ва шу туфайли ўз хатти-ҳаракати аҳамиятини тўлиқ англамаслиги аниқланса, суд томонидан жазонинг мажбурий чоралар билан алмаштирилишига йўл қўйилади.

Қуйидагилар вояга етмаганларга нисбатан қўлланиладиган мажбурий чоралардир: кўпчилик олдида ёки суд тайинлаган бошқа шаклда жабрланувчидан кечирим сўраш мажбуриятини юклаш; 16 ёшга тўлган вояга етмаганга етказилган зарарни, агар зарар ҳақининг ўн бароваридан ошиб кетмаган бўлса, ўз маблағлари ёки меҳнати билан қоплаш ёки бартараф этиш мажбуриятини юклаш (бошқа ҳолларда зарар фуқаролик суд юритиш тартибида қопланади); вояга етмаган шахс ўқув-тарбия муассасасига жойлаштирилади.

Б. ТОЙЖОНОВ,
М. ТОШТЕМИРОВ.
Ўзбекистон Республикаси прокуратураси масъул ходимлари.

МАЪМУРИЙ ЖАВОБГАРЛИК НИМА ЎЗИ?

— Ҳурматли редакция! Биз кўпинча фалончи маъмурий жавобгарликка тортилди, деган сўзни ўқиб қоламиз. Маъмурий жавобгарлик ўзи нима? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Т. ЗОҲИДОВ,
ишчи.

— Маъмурий жавобгарлик юридик жавобгарликнинг бир тури бўлиб, жиноий, фуқаролик, интизомий, мулкий ҳуқуқ талаблари бузилганда вужудга келади. Ҳуқуққа хилоф хатти-ҳаракатнинг ҳар бир кўринишлари турлича юридик жавобгарликка сабаб бўлади. Жамоат жойларида ўзини қандай тутишнинг умум мажбурий қоидалари, йўл ҳаракатлари ва транспорт воситаларидан фойдаланиш қоидалари, ҳарбий ҳисобда туриш, шунингдек, санитария ва ёнғин хавфсизлиги, паспорт режими қоидалари, техника хавфсизлиги, атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва ҳ. к. қоидаларининг бузилиши катта ижтимоий хавф туғдирмаса, яъни жиноят таркибини ҳосил қилмаса, маъмурий ҳуқуқбузарлик деб топилади.

Маъмурий жавобгарлик бир қанча талқинларга эга:

1. Жиноий жавобгарликка нисбатан маъмурий жавобгарлик енгил бўлиб, бу хил жавобгарликка тортилган шахс судланган ҳисобланмайди;

2. Айбдорга жиноий, интизомий ёки бошқа хил жазо эмас, балки махсус маъмурий жазо бериш ифодаланади;

3. Маъмурий жавобгарлик ваколатли орган (мансабдор шахс) томонидан ўзига хизмат юзасидан бўйсунмайдиган ҳуқуқбузарга нисбатан қўлланилади. Шу билан маъмурий жавобгарлик интизомий жавобгарликдан фарқ қилади;

4. Маъмурий жавобгарлик чоралари асосан давлат бошқарув органлари (мансабдор шахслар) томонидан қўлланилади. Қонунда тўғри-тўғри кўзда тутилган ҳолларда эса туман (шаҳар) судьялари томонидан қўлланилади.

5. Маъмурий жавобгарликни қўллаш тартиби жиноий жавобгарликни қўллаш тартибига нисбатан бир мунча соддадир. [illegible]

Маъмурий жавобгарликка фуқаролар, шунингдек фуқаролиги бўлмаган шахслар тортилиши мумкин. Фақат у 16 ёшга тўлган бўлиши шарт. Маъмурий жавобгарлик чораларини қўлланиш ҳуқуқига эга бўлган орган (мансабдор шахс) қилмишини кам аҳамиятли деб топса, айбдорни маъмурий жавобгарликдан озод қилиши ва оғзаки танбеҳ бериш билан чегараланиши мумкин. Бундан ташқари маъмурий ҳуқуқни бузган шахс, жамоат ташкилоти ёки меҳнат жамоаси муҳокамасига ҳам берилиши мумкин. Бунинг учун ҳуқуқбузарликнинг хусусияти ва уни содир этган шахснинг характерини ҳисобга олиб, ўша жамоат таъсири кўрсатиш чорасини қўлланиш мақсадга мувофиқ, деб топилган бўлиши керак. Маъмурий жавобгарлик ва унинг қўлланиш тартиби Ўзбекистон Республикасининг «Маъмурий жавобгарлик тўғрисида»ги Кодекс ҳамда бошқа норматив актлар билан белгиланади.

• *Санъат оламида*

ҲАЁТ ФАЛСАФАСИ МУСАВВИР НИГОҲИДА

Тошкент Санъатшунослик институтида сопол ҳайкалтарошлиги бўйича «20 асрда буюк ипак йўли: янги фалсафа» халқаро симпозиумнинг очилиш маросими бўлди.

Симпозиумни Санъатшунослик институти ва П. Беньков номидаги республика рассомчилик билим юрти уюштирди. Анжуманда Ўзбекистон ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари, Латвия, Франция ва Швеция ҳайкалтарошлари иштирок этди. [illegible]

Табиийки, [illegible] ҳаётда содир бўлаётган ўзгаришларга санъаткорлар, бадиий асарлари орқали ўз муносабатларини билдирадилар. 18 май куни Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси [illegible] марказий кўргазмалар залида [illegible] кўргазмасини [illegible] бўлади. Бу кўргазма [illegible] ўзига хос [illegible].

Симпозиумнинг очилиши [illegible] иштирокчилари [illegible] республика ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашдилар.

• *Руҳият*

ОДАМГАРЧИЛИК

Автобусда кетаётиб, бир йўловчининг иккинчисига айтган гапларини эшитиб қолдим:

— Ахир бу аҳволда одамгарчиликдан чиқиб кетиш ҳам ҳеч гап эмас-ку!

Иккала оғайнининг ўрталарида нима гап бўлганлигини билмайман, лекин худди мана шу «одамгарчилик» сўзи мени кўп ўйланишга, одамгарчилик билан боғлиқ бир воқеани қоғозга туширишга мажбур қилди.

Келинг, аввало «одамгарчилик» сўзининг туб, яъни этимологик маъносини бир чақиб кўрайлик. Бунда бизга «Ўзбек тилининг изоҳли луғати» қўл келади. «Одамгарчилик, — дейилади луғатда, — одамларга муҳаббат, меҳрибонлик, инсонга яхши муносабатда бўлиш, гуманизм, инсонийлик, инсонпарварлик демакдир».

...Мен учун кўпинча «одамгарчилик» сўзи билан «яхшилик» сўзи ҳамоҳангдек туюлади ва шу ўринда Бобурнинг ўлмас ғазалини эсга оламан:

Бори элга яхшилик қилгилкӣ, мундин яхши йўқ,
Ким дегайлар, даҳр аро қолди фалондин яхшилик.

Шу йилнинг 21 апрели. Якшанба. Юнусободнинг марказида жойлашган «Универсам» эшиклари соат 12 дан 45 минут ўтганда тақа-тақ ёпилди. Тушунарли. Соат 13 дан 14 гача тушлик. 12-13 яшар бола ичкарига ҳеч кимни қўймаяпти.

— Ахир яна 15 дақиқа бор-ку! Нега ёпиб қўйдингизлар?

— Обед бизда, обед.

— Сизлар 15 дақиқа аввал очмайсизлар-ку!

Шу пайт эшик олдида оқ халатли сотувчи пайдо бўлди.

— Нима керак?

Ёши анчага бориб қолган рус аёл у билан «қонунлашиб» қолди: ҳали ўн беш минут вақтимиз бор-ку, бизнинг!

Қўлида гўдагини кўтарган аёл сотувчига зорланди:

— Бир одамгарчилик қилинг, ука! Бир буханка нон сотиб олай. Қўлимда бола билан қийналиб кетдим.

Орқадан бостириб келаётган харидорлар оқими аёлни ҳам, бошқаларни ҳам ичкарига суриб кирди. Ҳалиги сотувчи йигитнинг аввал юзлари ғазабдан кўкарди, кейин эса ичидаги бор аламини ва ғазабини тилга кўчирди.

— Мана шунақа уч-тўртта ҳаромиларни деб...

«Биз обеддан қоляпмиз» дея давом эттирмоқчи эди, улгуролмади. Ҳалиги одамлар билан бирга қўшилиб кирган, ёши олтмишлардаги киши уни тўхтатди.

— Ҳой, нималар деяпсиз? Кимлар ҳароми бу ерда? Ҳамманинг дили ҳуфтон бўлди...

Тилига эрк берган, аниқроғи харидорларни тўғридан-тўғри ҳақорат қилган бу йигит билан яқиндан танишиб қўйиш мақсадида унинг ким эканлигини суриштирдик.

— Грузчикман, — деди у, — Обид Жўраев бўламан.

«Универсам» раҳбариятига учраб, воқеани тушунтирдик.

— У юк ташувчи эмас, сотувчи, — дейишди бизга, — яқинда ишга қабул қилинган.

Мана шундай гаплар.

Эшитишимизча, бу савдо марказига анча маданиятли, катта тажрибага эга бўлган, оқ-қорани таниган Саидахон исмли аёл раҳбарлик қилар экан. Қизиқ, у киши одамлар, харидорлар билан ишлашга қандай кимсаларни қабул қилаётганини билармикан? «Ҳароми» деган сўзнинг асл маъносини-чи?

Яна бир мулоҳаза. Универсамнинг пештоқига катта ҳарфлар билан «Бисмиллоҳир Раҳмонир Роҳийм» сўзлари ёзиб қўйилибди. Бу — Қуръони Каримдан. Ҳар бир мусулмон учун муқаддас саналадиган бу китобда ҳаром билан ҳалолнинг аниқ-равшан чегаралари белгилаб қўйилган. Бу ерда ишлаётганлар ҳеч бўлмаса Қуръонни ерга урмаса бўлармиди...

Биз ажойиб даврларни бошдан кечираётирмиз. Ҳаётимизга бозор иқтисодиёти дадил қадамлар билан кириб келяпти. Иш кўп. Лекин бу — ҳаётимизда қадр-қимматга, маънавиятга, одамгарчиликка ўрин қолмади, дегани эмас, албатта. Инсон фақатгина нон билан тирик эмас.

Мана шу нарсани унутмасак бўлгани.

Уста ҲАҚГЎЙ.

02 ХАБАР ҚИЛАДИ

ЁН ҚЎШНИ — ЖОН ҚЎШНИ ЭМИШ

Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманида истиқомат қилувчи Д. Н. милицияга қўнғироқ қилиб, уйини ўғри урганлиги ва хонадонидан чет элдан келтирилган магнитофон, «Электроника» эквалайзери, «Заря» осма соати ва 13 та қуйлакли газмолни ўғирлаб кетишгани тўғрисида хабар қилди.

Тезкор гуруҳнинг кўрган чора-тадбирлари натижасида жиноятни содир этган шахс аниқланди ва қўлга олинди. Маълум бўлишича, хонадон соҳибасининг дугонаси ва ён қўшниси Е. Елена қилмишига тўла иқрор бўлиб ўғирланган молларни эгасига қайтарибди. Турган гапки, ўз хоҳиши билан эмас...

ҚАЛОВИНИ ЭМАС, КАЛИТИНИ ТОПДИ

Қаловини топсанг, қор ҳам ёнади, деган мақолни Ш. Александр ўзича «таҳрир» қилиб ишга солди. «Калитини топсанг, дўкон очилади» дедию Шайхонтоҳур туманида жойлашган қўшма корхоналардан бирининг дўконидан умумий қиймати 1 минг 155 АҚШ долларига тенг бўлган молни ўғирлаб кетаётганда, ҳушёр милиция ходимларининг тузоғига тушди.

ТАЛОНЧИ ҚОЧИШГА УЛГУРМАДИ

А. Икромов тумани ҳудудида Жаҳон тиллари олийгоҳи талабаси, 1977 йилда туғилган М. Умиданинг сумкасини нотаниш йигит тортиб олиб қочди.

Аммо унинг узоққа кетишига туманда жамоат тартибини сақлаётган қўриқлаш бўлими ходимлари: милиция сафдори А. Исаев, милиция катта сержанти Ю. Ҳасанов ва милиция капитани М. Мағрупов имкон бермади.

Дастлабки тергов ҳаракатларида талончининг ҳеч қаерда ишламаслиги ва муқим яшаш жойига эга эмаслиги аниқланди. У дайдиликда қатор жиноят қилишга улгурган О. Борис экан.

ҚОРОНҒУДА ТОПИШГАН «ДЎСТ»ЛАР

Муқаддам бир неча бор судланган С. Юра ва С. Сергей ярим кечада танишишди. Бир шиша арақни бўшатишиб, яна кўнгиллари тусаганида пуллари қолмаган экан. Узоқ ўйлаб ўтиришмай, У. Носир кўчасида жойлашган ҳиссадорлик жамияти омборхонаси деворини бузиб ичкаридан 20 килограмм хорижда ишлаб чиқарилган кир ювиш воситаси ва бошқа бир нечта эҳтиёж қисмларни олиб чиқиб кетишаётганда, қўриқлаш бўлими ходимлари томонидан жиноят устида қўлга тушишди.

Ҳозир бу иш юзасидан тергов ишлари давом этмоқда.

ФИРИБГАР УШЛАНДИ

1995 йил 25 сентябрь кунидан буён қочиб юрган фирибгарни Миробод туман ИИБ ходимлари кенг миқёсли «Тун» тадбирида ушлашга муваффақ бўлишди. 1952 йилда туғилган М. Саида маҳалладоши Р. Тожихондан 5 минг сўмни озиқ-овқат маҳсулотлари олиб келиб бераман, дея пуч ёнғоқни қўйнига солиб кетганди. Мана, орадан салкам саккиз ой ўтиб фирибгар ушланди.

Шуни айтадилар-да, қингир ишнинг қийиги қирқ йилдан кейин ҳам чиқади, деб.

Мирзараҳим МАМАЖОНОВ,
Тошкентда шаҳар ИИББ ҳузуридаги Қўриқлаш бошқармаси катта нозири.

• *Ўзбекистон — ватаним маним*

КЎРИК — ТАНЛОВ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Мамлакатимиз аҳли Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Улуғбек номидаги истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ана шу қутлуғ санага бағишлаб «Ўзбекистон — ватаним, ифтихорим ва шон-шарафим» мавзуида кўрик-танловни эълон қилган эди. Мазкур танловда талаба ва ўқувчиларнинг энг яхши публицистик, бадиий ва тасвирий санъат асарларини аниқлаш, ёшларда ватанга муҳаббат, ифтихор туйғуларини шакллантириш, уларни миллий қадриятлар руҳида тарбиялаш [illegible] ши билан [illegible] ди.

Кўрик-танловнинг биринчи босқичида ҳайъат аъзолари ўқувчиларнинг икки мингдан зиёд асарларини кўриб чиқиб, ғолибларни аниқлади. Иккинчи босқичда ғолиб чиққан асарлар мустақиллик байрами арафасида алоҳида китоб шаклида нашр этилади.

• *Менга адвокат беринг!*

ҲАҚИҚАТГА ПЕШВОЗ ЧИҚИБ

Турмушнинг оқу қораси, зиддиятлари кўп. Баъзан ҳақлигингизни исботлаш, адолатни қарор топтириш учун қонундан яхши хабардор эмаслигингизни пайқаб қоласиз. Шунда табиийки, ҳуқуқшунослардан дастлабки ёрдамни кутасиз. Лекин сиз ҳузурига борган киши дардингизни тинглашга хоҳиш-ҳафсаласи бўлса яхши. Акс ҳолда қайта изтироб чекасиз.

Бу ерда «Бандмиз, эртага келинг» қабилидаги гапларни сира эшитмайсиз. Исталган пайтда сизни дарров қабул қилиб, дардингизни тинглашга, зарур ёрдам кўрсатишга интилишади. Қонунларнинг керакли бандини қилни қирқ ёргандек, сизга батафсил тушунтириб ҳуқуқингизни англаб олишингизга, демакки, ўзингизни ҳимоя қилишингизга имконият туғдиришади. Ҳа, Самарқанддаги «Қонун» ҳуқуқий фирмасининг оз вақтда фуқаролар ўртасида дурустгина обрў-эътибор қозона олганлигининг сабаби ҳам ана шунда.

— Ҳуқуқий жамият қуриш ҳуқуқий хизмат соҳаларини ҳам ривожлантиришни, такомиллаштиришни тақозо этмоқда, — дейди «Қонун» фирмаси раҳбари Фахриддин Ражабов. — Шу мақсадда тузилган корхонамиз республикада хусусий ишбилармонликка асосланган дастлабки ҳуқуқий хизмат муассасаларидан бири бўлди, десам янглишмайман.

Одатда қонун аниқ факт-далилларга таянади. Шундай экан, «Қонун» фирмасининг фаолияти фуқароларга қанчалик наф келтираётганлигини аниқлаш учун эътиборингизни қуйидаги рақамларга жалб этмоқчимиз. Биргина ўтган 1995 йилда фирма ҳуқуқий шахсларнинг дебиторлик қарзларни ундириб бериш бўйича мурожаатларини ўрганиб, материалларни хўжалик судларига ошириши туфайли 20 миллион 877.638 сўм маблағ ўз эгаларига қайтарилди. Бир йилда фуқароларга ҳуқуқий хизмат кўрсатиш бўйича 773 та шартнома бажарилди. Хусусий ва жамоа корхоналари тузишга оид 78 та низомий ҳужжатлар тўплами тайёрлаб берилди.

— Бу ишлар озми-кўпми?, — деб сўраймиз фирма раҳбаридан.

— Бизнинг ходимларимиз азалдан фаолият кўрсатиб келаётган ҳуқуқий хизмат ташкилотлари билан рақобатда эндигина ўзларини намоён этаётганликларини инобатга олсак, бу жуда яхши кўрсаткич, — деди у.

— Рақобат ҳақида эслатганингиз яхши. Ғарбдаги хусусий адвокатлар, изқувар, детективларнинг профессионал маҳорати, тезкорлиги ҳақида кўп эшитганмиз. Сиз ўзингизни ўшаларга қиёслай оласизми? Умуман, қонунчилик рақобат масаласига қандай қарайсиз?

— Қонунчиликда эмас, қонунни ҳимоя қилишда, фуқароларга ҳуқуқий хизмат кўрсатишда рақобат бўлгани маъқул, албатта. Шунда одамлар ҳафталаб, ойлаб беҳуда кутишлардан, ҳуқуқий маслаҳатхоналар эшигига қатнашдан қутуладилар. Ғарбдаги хусусий изқуварлардек жиноятчиларни таъқиб қилиш билан шуғулланмаймиз. Аммо бизда бемалол адвокат ёллашингиз мумкин. Профессионал маҳоратимизни, яхшиси бизга бир марта мурожаат қилган фуқаролар аниқласин.

— Фирманинг фаолият доираси нимадан бошланиб қаерда тугайди?

— Низомимизда белгиланган фаолият кўлами кенг. Биринчидан, ҳуқуқий шахсларга шартнома асосида ҳуқуқий хизмат кўрсатиш. Уларни зарур маълумотлар билан таъминлаш. Иккинчидан, ҳаракатдаги қонунлар асосида корхоналар фаолиятининг хўжалик-ҳуқуқий ҳамда ташқи-иқтисодий масалалари бўйича ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш. Учинчидан, ҳуқуқий шахс номини олган республика ва хорижий фуқароларнинг манфаатларини мамлакатимиз ҳудудида ва чет элдаги суд, тергов органларида давлат ҳакамлигида ҳимоя қилиш. Шунингдек, оддий фуқароларнинг қонуний ҳуқуқларини суд-тергов органларида ёқлаш ва ҳоказо хизматлар.

— Бу ваколатни амалга ошириш учун қандай имкониятга эгасиз?

— Фирмамизда 31 нафар олий маълумотли ҳуқуқшунос бор. Самарқанд шаҳрининг тўрт жойида ҳуқуқий маслаҳатхона очганмиз. Бундан ташқари, вилоятнинг Булунғур, Ургут, Самарқанд, Челак туманларида ҳам қабулхоналаримиз ишлаяпти. Ишимиздаги яна битта муҳим афзалликни таъкидламоқчиман. Биз амалдаги барча қонунлар, қарорлар ва норматив йўриқномалардан компьютер орқали фойдаланамиз. Аниқроғи, у ёки бу сўровларга жавобларни компьютер хотирасига жойлаганмиз. Тошкентдаги «Авиа — Брок — Консауд Ко. Лтд»га қарашли ҳуқуқий ахборот маркази билан шартнома тузганмиз. Фаолиятимизда қонунчиликдаги энг сўнгги янгиликларга таяниб иш қурамиз. Вилоятда тузилаётган қўшма корхоналарга хизмат кўрсатиш мақсадида АҚШ ва Буюк Британия ҳуқуқий компаниялари билан алоқалар ўрнатаяпмиз.

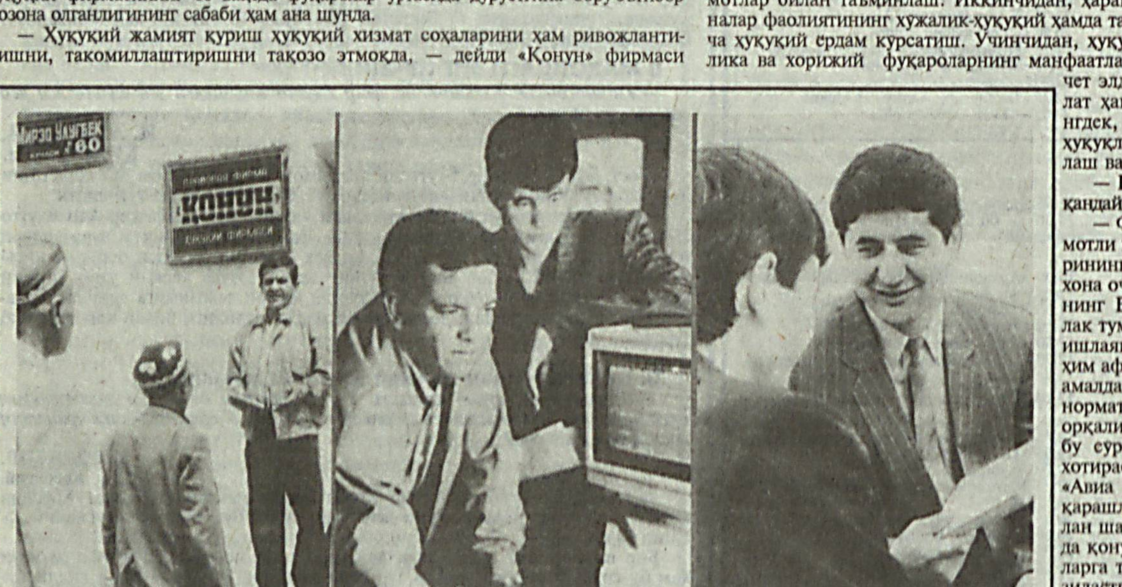

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

СУРАТЛАРДА: 1. «Қонун» фирмасида сизни доимо очиқ чеҳра билан кутиб олишади. 2. Ҳуқуқшунос маслаҳатчилар Ўктам Ҳотамов ва Нуриддин Бердиев фуқаро мурожаатига компьютердан жавоб излашмоқда. 3. Фирма раҳбари Фахриддин Ражабов.
Муаллиф туширган суратлар.

• *Милиция ҳаётидан*

«ТУН»ДА ИЗЛАР ЙЎҚОЛМАЙДИ

Кийган кийимлари қадди-қоматига ярашиб турган милиция ходимларини кўча-кўйдами, хизмат жойидами учратиб қолсангиз беихтиёр уларга ҳавасингиз келади. Аммо, ҳар ерни қилма орзу, ҳар ерда бор тошу-тарозу, деганларидек осойишталик посбонларининг иши биз ўйлаганчалик оддий эмас: бу касбнинг ўзига яраша заҳмати, меҳнати, машаққати бор. Айни пайтда Андижон шаҳар Ички ишлар бўлими ходимлари ана шу юксак масъулиятдан келиб чиқиб, зиммаларидаги вазифаларни сидқидилдан адо этиш моқда.

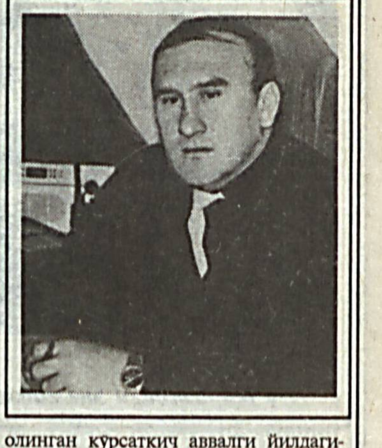

— Юрти тинчнинг уйи тинч, — дейди Андижон шаҳар Ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция майори Ҳабибулло Каримов биз билан суҳбатда. — Шукрлар бўлсинким, шундай осойишталикка озми-кўпми ҳиссақўшаётганимиздан бахтиёрмиз. Ўтган давр мобайнида шаҳардаги тезкор ҳолатни идора қилиш, жиноятчиликнинг олдини олиш, ашаддий безорилик, ўғрилик, ичкиликбозлик, гиёҳвандлик сингари қатор иллатларга қарши курашиш, фуқароларнинг қадр-қиммати ва ҳаётига тажовуз қилиш билан боғлиқ бўлган жиноятларнинг содир этилишига йўл қўймаслик мақсадида вилоят Ички ишлар бошқармаси ходимлари ҳамда жамоатчилик билан ҳамкорликда «Тозалаш», «Тун», «Арсенал», «Назорат—95», «Қорадори—95» «Орият», «Қидирув» каби бир қатор самарали тадбирлар ўтказдик. Шу билан бирга аввал жиноят содир этган шахслар томонидан рўй бериши мумкин бўлган воқеа-ҳодисаларнинг олдини олиш юзасидан кўраётган тадбирларимизни кучайтирдик. Бу эса албатта ўз навбатида жиноятчиликка қарши курашни кучайтиришга, унинг олдини олишга, тезкор ҳолатни бир мунча барқарорлаштиришга, шу билан биргаликда айрим жиноятларни камайтиришга ўз таъсирини кўрсатади. Жумладан, биргина умумий жиноятчилик бўйича рўйхатга олинган кўрсаткич аввалги йилдагидан 90 тага камайди. Ўтган йили жиноят қидирув ишлари бўйича 949 та жиноят рўйхатга олинди ёки у аввалги йилдагидан 0,62 фоизга камайтирилди. Шахсга нисбатан, қолаверса, номаълум шахслар томонидан содир этилаётган жиноятларни очиш бир мунча яхшиланди. Бўлимимизнинг тергов, жиноят қидирув бўлинмалари, участка вакиллари, йўл-патруль хизмати ва бошқа тармоқ ходимларининг ўз вазифасига сидқидилдан ёндошаётганликлари туфайли содир этилаётган жиноятларнинг аксарияти ўз вақтида, яъни совумасдан очилмоқда. Тезкор ҳаракат—милицияга хос фазилат. Шундай иш қуриш туфайли жиноят изсиз қолмаяпти. Жумладан, яқинда Андижон туманининг Хартум қишлоқ фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи 1970 йилда туғилган А. Ф. ва шу тумандаги Карл Маркс кўчаси, 7-уйда яшовчи, 1971 йилда туғилган М. Б. лар ҳибсга олинди. Бунинг натижасида Андижон «Нетрон» заводидан ўғирланган 90 килограмм кумуш ўз жойига қайтарилди. Бўлимимиз фаолиятида бундай ишлар кам эмас.

Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
«Адолат» мухбири.

СУРАТЛАРДА: Андижон шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция майори Ҳабибулло Каримов; бўлим осойишталик посбонлари юрт осойишталиги учун ҳамиша хизматга шай.
Козим ЎЛМАСОВ олган суратлар.

БУЮРТМАЧИЛАР КЎПАЙДИ

Андижон тумани маркази — Қуйганёр шаҳарчасидаги «Тиксанти» Ўзбекистон — Туркия қўшма корхонаси ҳар ойда 25 турда салкам 30 мингта парма ишлаб чиқармоқда. Туркиядан келтириб ўрнатилган асбоб-ускуналарда тайёрланаётган бу пармалар машинасозлик ва ёғочни қайта ишлаш корхоналарида қўл келмоқда. Шунинг учун ҳам буюртмачилар сони ортиб бораётир.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги томонидан 28.04.94 йилда берилган ПП-Б/491 рақамли сертификатлари ва «Лаззат» акционерлик жамиятининг ташқи иқтисодий алоқалар қатнашчиси карточкаси йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Адолат
Adolat عدل justice
Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ.
Қабулхона телефони: 33-41-89

Таҳрир ҳайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Чоржау АБДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Мукаррамхон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЁРОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шуҳратжон АЛИМАТОВ.

Навбатчи муҳаррир — Қодиржон СОБИРОВ. Навбатчи — Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди. Буюртма Г— 0285. 7194 нусхада.

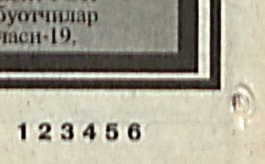

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, Тошкент-ГСП Матбуотчилар кўчаси-19.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6